

PRESBITER

A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

XXIV. évfolyam 1. szám

BUDAPEST

2015. január-február

Tartalmunkból

- Böjtköszöntő (4. old.)
- A Lónyayról (8. old.)
- Meghívók (10-11. old.)
- Konferenciáról (12-13. old.)
- Erdély új főgondnoka (15. old.)
- Búcsúzunk (22. old.)

Isten ígéretei

szárnyakat adnak 2015-ben is!

Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?

A jövő

*A jövő, amit mi készítünk,
rettenetes lesz:
nyilvánvalóvá teszi majd,
milyenek vagyunk valójában.*

*Ezért kérünk téged: Úr Krisztus,
szabadíts meg minket
a magunk alkotta jövőtől!
Hozd el nekünk a Te jövődet!*

*A jövő, amit mi készítünk,
nyilvánvalóvá teszi
a keresztyénység hazugságait,
hogy megelégszik
„a kegyesség látszatával”,
az épületes beszédekkel
és a szertartásokkal.*

*Úr Krisztus, ajándékozz meg minket
a Te jeleneddél,
ami a Te igazságod jelenléte is,
és megszabadít a képmutatástól.*

Rudolf Bohren

*

*Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó
napokban nehéz idők jönnek
(2Tim 3,1).*

Kálvin többször is elővette esztendőök fordulása tájékán Pál apostol hatalmas „himnuszát”, ami a Római levél 8. fejezetében olvasható. Mit is lehetne leginkább 2015 elején idézni, mint azt az igazságot, amiben ez a legfőbb kérdés, s az abszolút hitbizonyosságban megkapott válasz a legbiztosabb útravaló: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk”? Az apostol így fogalmaz, Kálvin ezt recitálja, s mi is ezt mondjuk lelkünk belső visszhangjával és rezonanciájával, túl a látványokba vesző mai emberek pillanatnyi gyönyörévezetén: „Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől? Nyomorúság vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem,

vagy fegyver? Amint meg van írva: *Te éretted gyilkoltatunk minden napon; olybá tekintenek mint vágó juhokat. De mindezekben felettébb diadalmaskodunk Az által, aki minket szeretett. Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenlők, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban*” (Róma 8,31-39). Erről tartott genfi, St. Pierre templombeli igehirdetésében fogalmazta meg idők és körülmények változása közepette is a sziklaszilárdan megmaradó keresztyén meggyőződést a hitújító Kálvin: „Hitünk Isten ígését úgy fogja fel, mint olyan szárnyat, ami minden ellenálláson keresztül a mennyekig emel minket”.

Aki nem tud az embereknek köszönetet mondani...

Reformátorunk közel fél ezredévvél ezelőtti megfogalmazásai között vannak olyanok, melyek ma is igen ütősek, ülnek, s megszívelendők. Ilyen az is, amit néhány igehirdetésében újra és újra idéz, s amit óesztendő vége, újesztendő eleje felé párszor felidézett az évek múlásával gyülekezete előtt. Ez *Genfi Kátéja* egyik aranymondása, mely így hangzik: „Aki nem tud embereknek köszönet

mondani, ezzel leleplezi önmagát, hogy bizony Istennel szemben is hálátlan és nem tud Neki sem köszönetet mondani”. Napjaink közéletében, egyházi és nem egyházi napi érintkezésekben felfedezhetjük ennek

a kálvini normának, viselkedési szabálynak a hatalmas hiányát, illetve azt, *hogy igazán megköszönni valamit valakinek ma is csak akkor tudunk, ha előbb Istennek köszönünk meg mindent. Az udvariasság nem etikett kurzus vagy protokolliskola függvénye, még fenn, a magas politikai és banki világban sem, hanem mélyen erkölcsi, hitbéli kérdés! Különben csak máz, álarc, ami mögött akár bűnöző is rejtőzhet! Nem is lehet csodálkoznunk Kálvin nyomán azon, hogy korunk rideg „udvariassága”, betanult etikett szabályai olykor miért olyan fájón üresek, s miért csikorognak annyira az emberi kapcsolatok, olykor nagyon is hosszú árnyékot vetve az éppen uralkodó szokásokra. A századokon keresztül messze földön híres magyar vendégszeretet lelkület és nem etikett oktatás eredménye, megnyilatkozása volt. Vérében*

volt parasztnak, polgárnak és arisztokratának egyaránt. Jó ezt éppen esztendő fordulóján (köz)emlékezetbe idézni, mert mérhetetlenül sok sebet osztnak ma az emberek egymásnak csak azért, mert honpolgáraink egy része elfeledte az ősi jó szokásokat. Több odafigyelés

egymásra, nem pedig leereszkedő, betanult protokollformák kellene hétköznapi kapcsolataink olajozására. Egyszerűen *több szív és több lélek! Mindkettő ingyen megszerezhető Istennél. Isten-kultúra nélkül nincs emberkultúra. Isten-hiányban elvész az ember és az embertársi jó viszony is!* Ezt hagyta ránk annyi mindennel együtt Kálvin drága örökségül, a Genfi Kátén, s ezernyi levelén keresztül, de ezt hagyták ránk nem veszendő aranyként, nem avuló ruhaként azok, akikben még élt a magyar szív, azaz keresztyén, hívő lelke. És ezt bizony jó lenne visszaépíteni, visszaszerezni, visszakönyörögni Istentől. Vissza tehát Kálvinhoz, Krisztushoz, Istenhez, hogy előbbre jussunk 2015-ben is – egymás felé!

Lelkületi udvariasság, a hit nemzetmegtartó ereje

Volt Kálvin életében egy év vége, amikor a fentebb emlékezetbe idézett köszönetmondás, *lelkületi udvariasság* nemzetközi szinten is megjelent, s nem csak Nyugat, Dél és Észak irányában terjedt, hanem Kelet felé is. 1555. december végén *öt levelet írt lengyel előkelőségekhez*, akiknek megköszönte és dicsérte elkötelezettségüket a hitújítás mellett, protestánsok iránti szeretetüket. A reformáció értékeinek lengyelországi terjesztésében kifejtett fáradozásait nagyra értékelte, *a hitújítást állammegtartó erőként* ajánlotta figyelmükbe, s méltatta és méltányolta kezdeményezésüket, hogy a Bibliát lengyelre szeretnék fordítatni.

Johann von Tarnowhoz, a lengyel honvédség főparancsnokához írt levelében előre tekintve következő évekre, kifejti, hogy *a reformáció államformáló és nemzetmegtartó erő*. Isten az egész emberi nem oltalmazója, s az állami rendet nem engedi a világiak között sem veszendőbe menni, de minden rendnek a forrása és fundamentuma a tiszta evangéliumi hit – érvel. *Ahol az istentelenséget a tiszta reformátori kegyesség váltja fel, ott virágozik a törvényesség és a rend, ott megbecsülük a felsőbbiséget, s a nép elégedetten tölti dolgos napjait.* Milyen különös, hogy valóságos lengyel évvégét, „szilvesztert” készített magának 1555-ben Kálvin. Magának? Nem, az egész lengyel népnek, s evangéliumi világosságot kapott nemes előkelőségeiknek, hiszen szívükre helyezte a felelősséget a jó államrendért, a Szentírásért, a tiszta hitért, életgyakorlatért és az evangéliumi értékeken nyugvó nevelésért. Boldog nép, aki ilyen intést, ta-

nítást kaphatott, kap. Bár csak nekünk is jutott volna legalább ennyi Kálvinból! Ennek ellenére Isten sajátos történelmi csodája, hogy a protestantizmus nálunk lett nagyobbá, Európa szellemi és lelki védőbástyájává avatva a keleti végeken a kárpát-medencei protestantizmust. Ez Isten bölcs előrelátásának és felemelő kegyelmének köszönhető. Bár csak a 21. században élő nemzedékek is felismernék, s magukévá tennék ezt a tapasztalatot és nemzetmegtartó meggyőződést! Erre is nevelni kell a felnövekvő nemzedékeket, s imádkozni azért, hogy ez eredményes legyen. Gyönyörű feladat presbitereinknek is!

Századokon átívelő újévi genfi ima – használatunkra

Kálvin János genfi prédikátor újévi imádsága végre érkezék el hozzánk édes anyanyelvünkön:

Mindenható Istenünk, Te alászállottál hozzánk és gondoskodtál arról, hogy mindazt megadd nekünk, ami földi életünkhöz szükséges és fontos. Segíts megtanulnunk azt, hogy egészen Rád bízunk magunkat, s így áldással induljunk az újesztendő felé. Szentlelked vezessen minket, Ő gyújtsa fel bennünk a buzgóság lángját. Azért lángoljunk, hogy Téged segítségül hívjunk. Kegyetlenség és mértéktelen embertelenség vesz körül minket, így gyakran tévelygünk a külső dolgokban. Úgy tűnik, hogy az emberek nagyon megfélemednek ma-

gukról, s olyan háborúságokba keverednek, melyek során feledve lesz minden jogszerűség és minden törvény. Ahol viszont Istent felismerik és megismerik, ott felébred és növekszik az emberség. Ahol viszont kölcsönösen elnyomják és meghazudtolják egymást, ott az is kiderül, hogy kiveszett belőlük a Te félelmed. A kert feletti felügyeletet Te Ádámra ruháztad, hogy ezzel is megmutasd, szabadon rendelkezhetünk azokkal a javakkal, amiket Te azzal a feltétellel bízál ránk, hogy mértéktartással és megaláztatással éljünk velük. Ami pedig még hiányzik, arról gondoskodjunk. Semmi más nincs, amiben Téged igazán követhetnénk, mint a jó cselekvése. Nem elég az, ha a hit bennünk megfog, azt folyamatosan táplálnunk és növelnünk kell. Urunk, Istenünk, tudjuk, azért vagyunk e földön, hogy egy szívvel és egy szájjal magasztaljunk Téged, s ez legyen életünk igazi értelme és célja. Add meg ezt nekünk, Amen.

Igen, ez volt Kálvin életének végső értelme és célja, meg fundamentuma a 16. században: *Isten magasztalása földi életünkben.* Lehet-e más végső értelme és célja, meg fundamentuma a mi életünknek? Legyen áldást hozó, áldást osztó számunkra, rajtunk keresztül az Úrnak 2015. esztendeje is!

Dr. Békefy Lajos

Az Ige körül

Tanúim lesztek

Tanú. Milyen gazdag ez az egy szó is! Ízlelgetem: szemtanú, fültanú, tanúvallo- más vagy tanúskodás, hamis tanú... vértanú. A szónak szinte minden árnyalata előfordul a Szentírásban – új fordítású bibliánkban 148-szor, míg Károlinál csak 54-szer találkozunk vele, mert ő gyakran a *bizonyság* szóval fordította. Érezhető, hogy ugyanazt a fogalmat próbáljuk kifejezni hol így, hol úgy abban is, ahogy hitünk megvallását mi *bizonyságtételnek*, római katolikus testvéreink pedig *tanúságtételnek* szokták mondani.

A szó gyökere a *tan*, vagyis az ismeret, valaminek a tudása, illetve a megismerés alapján szerzett bizonyosság, a *tanú* pedig az, aki ezt az ismeretet megőrzi, és szükség esetén hitelt érdemlően közli. (Az ugyanebből a szótóból képzett *tanítvány* pedig az, aki rendszeres *tanítást* kap *tanítójától*, és ismereteiről kész számot adni.)

Az Ószövetségben a fogadalom, eskü hitelesítésére jelentették ki, hogy annak az Úr Isten a tanúja, aki mindent lát, hall, és mindenre megbízhatóan emlékszik. Amikor az eget hívták tanúul, akkor is tulajdonképpen a mennyben lakó Úrra és mennyei seregeire utaltak. Jób a vádaskodó, és a nyomorúsága okát firtató barátokkal szemben hívja tanúul a mennyben lakót (Jób 16,19). Másik oldalról viszont Isten a maga létének és hatalmának bizonyítására – pontosabban az erről való bizonyágtételre, ennek meghirdetésére a világban – embereket, sőt népet választott ki tanúnak (Ézs 43,10).

Más esetben a szerződést hiteles életű személyek jelenlétében kötötték meg, akik tanúsították vita esetén a megállapodás tényét és tartalmát. Boáz például így vette feleségül Ruthot (Ruth 4,9). De lehetett pusztán egy kórákás is tanúja a szerződéskötésnek, mint ahogy azt Lában és Jákob esetén láthattuk (1Móz 31,48). Ilyenkor természetesen nem a kőhalom emlékezett, hanem a szerződéskötőket – és utódaikat – emlékeztette a közösen emelt építmény. Ilyenformán egy tárgy is lehet tanú, vagy a cselekedetek is tanúskodhatnak ellenünk vagy mellettünk. Hóseással azt mondhatja az Úr, hogy „*Izrael ellen saját gőgje tanúskodik, mert nem tértek meg Istenükhöz,*

az Úrhoz” (Hós 7,10), Péter ellen pedig a főpap udvarán saját beszéde (tájszólása) tanúskodott. Pál meg azt tanácsolja, hogy az özvegyasszonyok közé csak azokat vegyék fel, „*aki mellett jó cselekedetei tanúskodnak*” (1Tim 5,10).

Az ítélethozatalnak is fontos eleme volt a tanú, hisz akár a halálbüntetés kiszabása is múlhatott a tanú vallomásán. Ezért rendelkezik Isten úgy, hogy csak független tanú tehessen vallomást, és legalább két-három egybehangzó kijelentés alapján lehessen valakit elítélni (5Móz 17,6). A megkövezésnél, mint kollektív ítélet-végrehajtásnál is a tanúnak kellett elsőként követ dobni a elítéltre. Mivel ilyen jelentős következményei lehetnek a tanúvallomásnak, azért bünteti oly szigorúan a hamis tanúzást a törvény (5Móz 19,16-19).

Ha Jézus életét tekintjük végig, ott is többféle értelemben találkozunk a tanúsággal.

A gazdag ifjú öntudatosan vallja, hogy a többi törvénnyel együtt azt is megtartotta, hogy „*ne tanúskodj hamisan*”. Viszont a főpapak kifejezetten „*igyekeztek hamis tanúvallomásra szert tenni Jézus ellen*”, s mivel a hamis tanúk egymásnak is ellentmondtak, az ítélethozatalt az döntötte el, hogy Jézus Krisztus maga ellen vallott, amikor elismerte, hogy Ő az Isten Fia. A főpap erre így reagált: „*Istent káromolta. Mi szükségünk van még tanúkra?*”

Amikor Jézus felkészíti tanítványait a távozása utáni időkre, amikor üldözéseket, börtönt, királyok, helytartók előtti kihallgatásokat szenvednek el, akkor mondja nekik, hogy „*...ez alkalom lesz nektek a tanúságtételre*” (Lk 21,13).

Bizony, ezek az üldözések be is következtek! Böven olvashatunk róluk az Apostolok cselekedeteiben és Pál apostol leveleiben. Ez vezethet minket a tanú szó eredeti görög kifejezésének az apostoli kortól bekövetkezett jelentésváltozásához. Ugyanis a görög szó így hangzik magyarul: *mártír*.

Igen, mártír. Mert a tanú szó hallatán a bírósági eljárás jut eszünkbe, vagy egy-egy okirat hitelesítése, amely eljárásokban az igazság képviselőjét, a bírói, ügyészi munka elősegítőjét, a törvény által védett, köz-

tiszteletet érdemlő személyt látjuk magunk előtt. A tanú sérthetlenségét a hatalom garantálja. De nem így a mártírt! A mártír az életénél is fontosabbnak tartja azt az igazságot, amit képviselnie kell, amelynek képviselőjét bízta rá. Ha kell, inkább vállalja a börtönt, kínzást, halált, de az igazságot nem tagadja meg.

Jézus mennybemenetele előtti utolsó szavaival a mártíromságot is magába foglaló tanúságtételre küldi el tanítványait: „*erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim (mártus) lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig*” (ApCsel 1,8). S valóban, gondoskodott arról az Úr Isten, hogy az évszázadok, évezredek folyamán bizonyságtéteves tanítványai közvetítésével eljutott az evangélium – a megváltás örömhíre – a föld végső határáig.

Minket, presbitereket is ebbe a szolgálatba állított be az Egyház Ura, Jézus Krisztus. Egyszerre vagyunk köztiszteletben álló tanú, akiket a törvényt adó és a világot kormányzó hatalom védelmez, és akik az üldözések, hátratételek elszenvedői – mártírjai. Olyan korban élünk, amikor a Föld számos országában üldözés, börtön, sőt halál vár a hitvalló keresztyénekre. Szűkebb környezetünk, az Európai Unió pusztán megtagadja keresztyén múltját és jelenét, és nem számít politikailag korrektnek az, aki a szabados eszmével szemben Isten örök törvényéhez méri szavait, tetteit. Hazánk eközben különös kegyelmi időket él meg. Szabadon lehet hirdetni Isten Igéjét, gyermekeink iskolai tanrendben tanulhatják a hittant, és országunk vezetői közt is számos hitvalló keresztyént számlálhatunk. Ne tartsuk csekélységnek mindezeket, és használjuk jól ki „*az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata!*” (Ef. 5,16-17).

Legyünk bizonyságtéves tanúk, ha annak van ideje, de készüljünk fel a mártíromságra is, ha esetleg annak jön el az ideje!

„*Íme, én elküldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé: legyetek tehát okosak, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok. Óvakodjatok az emberektől, mert átadnak a törvénszékeknek, és megkorbácsolnak zsinagógáikban, sőt helytartók és királyok elé hurcolnak énmiattam, tanúbizonysággal nekik és a pogányoknak. Mikor azonban átadnak titeket, ne aggódjatok amiatt, hogy miképpen vagy mit mondjatok, mert megadatik nektek abban az órában, hogy mit mondjatok. Mert nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok Lelke szól általatok*” (Mt 10,16-20).

Dr. Viczián Miklós

Böjtköszöntő

Az év ritmusa úgy hozza, hogy a karácsonyi és újévi ünnepek elmúltával jön a böjti idő, azután pedig a húsvét ünnepe. Már a húsvét elnevezés is arra utal, hogy a régiek ebben látták az ünnep jelentését: böjti hústilalom után újra szabad húst enni. Leszűkítenénk azonban a böjt értelmét, ha csak ennyit látunk benne. Az igazi böjt értelme az, hogy gondolatban, lélekben elkísérjük az Úr Jézust a szenvedés útján, egészen nagypéntekig, a golgotai kereszttig. Ez pedig nem történhet anélkül, hogy végig ne gondolnánk: miért

kellott Jézusnak szenvedni? A válasz pedig: a mi bűneink miatt, érettünk és helyettünk szenvedett. Jézus szenvedett, az egyetlen igaz a nem igazakért. Az igazi böjt az erre való válasz: hogyan tudom hálaáldozatként odaszánni életemet még inkább, hogy Isten akarata szerint, az Ő dicsőségére éljek? Már a Krisztus előtti időben Ézsaiás próféta arra figyelmeztette Izráel népét, hogy ne külsőségekkel mutassák ki a böjtöt, hanem szívük szerint forduljanak Istenhez és embertársaikhoz! Engedjék szabadon a foglyokat, adjanak enni az éhezőknek, ruhát a ruhátlanoknak (És 58.). Ezért sem idegen az a gondolkodás, hogy a böjtben kerüljük a világi luxust, azt, amire egyébként sincs szükségünk. Ha erre gondolunk, akkor egész világunkra ráférne egy igazi Nagyböjt. Jó lenne ráébredni, hogy az élet több, mint az eledel és a ruházat, hiszen mai világunk e körül forog: hogyan tudnánk többet enni, többet venni, többet felvenni. Ezért lettek a bevásárlóközpontok a modern élet templomai, ahol a vásárlási-fogyasztási szenvedélynek hódolhatunk. A böjtre készülve, a német egyházak, mint évek óta mindig, ebben az évben is meghirdették közös böjti akciójukat. Egyszer ezt a jelszót választották: „Isten szépnek teremtett!” A figyelemfelhívás volt a cél, hogy az emberek mennyit foglalkoznak a saját szépségükkel, külsejükkel. Fogyókúrára, kozmetikára rengeteg pénzt költenek, sokszor még feleslegesen is. Létrehoztak egy internetes oldalt is. Itt az egyházi csoportok elmondhatják, ők hogy „ünneplik a böjtöt”. De

itt olvasható néhány érdekes kimutatás is: pl., hogy a világ tíz legfejlettebb országában összesen többet költenek a háziállatok, kutyák, macskák ellátására, mint amennyit a tíz legszegényebb ország gyógyításra és oktatásra. Való igaz, hogy az egész világ pazarlóan él és ezért feleslegesen használjuk ki a föld tartalékait. Úgy bánunk az olajjal, a vízzel és az erdőkkel, mintha korlátlan készleteink lennének. Miközben családok ezrei rettegnek attól, hogy hogyan fizessék ki áramszámlájukat, egy rádióriport szerint van hazánkban olyan háztulajdonos, aki havonta fizet ki félmillió forintos villanyszámlát. Kérdezhetnénk, hogy mire, de mivel adóssága nincs, a szolgáltatót nem érdekli, hogy mire használ el ennyi áramot. Persze könnyű lenne azt mondani, hogy a gazdagoktól el kell venni mindent, tanuljanak ők egy kis böjtöt, és akkor jut mindenkinek. Történelmi példák mutatják, hogy nem lehet azzal megoldani a problémákat, ha a gazdagokat szegényévé tesszük. Inkább mindnyájunknak szemléletváltásra lenne szükségünk!

Isten előtt szemlélve magunkat, minden más fényben látszik. A böjt kérdése is. *Nem az Úrnak van szüksége a mi böjtünkre, hanem nekünk magunknak!* Ismerek olyan családot, akik a böjti időben kihagyják a gyerekekkel az egyébként náluk rendszeres hétvégi autós kirándulást, az így megspórolt pénzből egy szegényebb családot támogatnak. Már a gyerekek is tudatosan vállalják ezt, mert átélik, hogy lemondanak valamiről és ezzel másnak segítenek. Vannak olyanok, akik ilyenkor a munkába is gyalog vagy kerékpárral járnak. Ezzel néhány hétre közösséget vállalnak azokkal, akik nem engedhetik meg, hogy saját autójuk legyen. A megtakarított pénz valami jó célra fordítják. Vannak, akik ebben az időben a napi tévzés helyett önkéntes munkát végeznek, beteget látogatnak. Lehet családi, baráti körben, gyülekezeti csoportban is beszélgetni erről és kipróbálni a böjt valamilyen, nem öncélú formáját. Így aztán arra is rájövünk, hogy egész évben mennyi mindenhez ragaszkodunk, amire igazán nincs is szükségünk. Nyugodtan és meglepődéssel lehet élni ezek nélkül is. Ha a böjtöt úgy tekintjük, hogy ez egy nehezen teljesíthető feladat, akkor nagy a veszély, hogy erőlködés lesz belőle, és a végén örömmel sóhajtok fel, milyen jó, hogy vége van, túl vagyunk rajta. Ha ellenben a böjt Isten közelségének a megtapasztalása, a még inkább Őreá való figyelésnek, az imádságnak a szent ideje, akkor mondhatjuk azt, kár, hogy vége a böjtnek. Ha ünnep, akkor inkább tartson tovább! Rajtunk áll, hogy örülünk-e a böjt végének, vagy sajnáljuk.

Dr. Győri István

Jó hírek a Sárospataki Presbiter- és Gyülekezeti Munkás-képző Főiskoláról

Isten kegyelméből mintegy 30 fővel a második félévet kezdték el a népfőiskola hallgatói. Ahogyan már a korábbi években is tapasztaltuk, a mostani közösség is minden tekintetben igen gazdag, sokszínű élethelyzetet, érdeklődést, és alapvető elkötelezettséget hozott magával. Aki nem élte még át, vagy nem látta legalább a „diákvilágá”, majd egyre inkább testvéri közösséggé formálódás csodáját, el sem tudja képzelni, hogyan gazdagíthatja ezt a közösséget minden kedves hallgatónk Istentől kapott személyiségével. A bemutatkozás idején a távolságok szinte áthidalhatatlannak tűnhetnek, de alig egy-két óra alatt a „távolvalók (itt is) közel valókká lesznek”.

Ennek a gyors feloldódásnak Isten segítségével maguk a professzorok, a tanárok a munkálói. Megszólító, baráti hangjuk, kézfogásuk és bátorításuk érinti meg hallgatónkat, akiket már korábban a szükséges adminisztrációs és tájékoztató szolgálat avatott, se-

gítő képviselői is nagy szeretettel és figyelmességgel vettek körül. Hiszen ők mindenkit megelőzve, Rektori Hivatalban vagy Dékánán már egy dossziéba rakták a jelentkezőket, miközben ismeretlenül a szívükbe is befogadták őket.

Az induláskor elhangzó igei üzenet, közös éneklés és imádság, az evangéliumnak és egyházunk életének, történetének gyorsan nyíló

BIBLIAISMERET ÉS ÖNISMERET

Egyházunk tanítója Kálvin, a *Keresztyén vallás rendszere* című fő művében kitüntetett helyet és terjedelmet szentel annak a tételnek, hogy Isten ismeretében rejlik az ember önismerete. Istenismeret nélkül ugyanis hamis önismeretre jutunk, mert olyan értékekhez, zsinórmértékhez szabjuk magunkat, ami hamis útra vezethet. Kálvin nyomdokain magyar reformátor eleink is ezért tartották fontosnak a Biblia rendszeres tanulmányozását, tanulását.

A Sárospataki Református Teológiai Akadémia minden képzési szakán alapvető fontosságú tananyag a bibliaismeret. A tantárgy tanulásának intézményünkben három pillére van. Tudni kell egyfelől, mi, hol van megírva. Nem elegendő ismerni a bibliai történeteket, jól kell tájékozódni a Szentírásban, tudni kell, hol keressük. Igyekszünk továbbá a sokszor olvasott, jól ismert bibliai történetekben is felmutatni azoknak az apró részleteknek a fontosságát, amelyekre nem mindig figyelünk kellő módon. A tantárgy harmadik fontos pillére, hogy a hallgatók az egyes bibliai könyvekből saját választásuk alapján igeverseket gyűjtenek ki, azokat megtanulják, s a listát a vizsgán átadják a tanárnak, aki annak alapján kérdezi a „memoriterként” megtanult, szabadon választott igéket. Naplali tagozaton ezeken kívül még egy olyan teológiai mű ismeretét is kérjük, ami jó összefoglalást ad az ókori Izrael mindennapjairól, szokásairól és vallásos életéről. E könyv segít abban, hogy a Biblia olvasása közben felmerülő, a mai ember számára ismeretlen szokások érthetővé váljanak. A bibliaismeret tehát alapozás,

ugyanakkor segít a korábban megszerzett ismereteket is rendszerbe foglalni.

A Biblia alapos megismerésének igényét nem adhatjuk fel, mert anyaszentegyházunk életében valóban minden a Szentírásra épül. Hiányos ismeret megengedő kompromisszumokat eredményezhet, amik ellentétesek Isten rendjével. A Második Helvét Hitvallás előszavában ezt olvassuk: „*ha valaki Isten igéjéből jobbra tanítana, annak szíves örömet engedelmeskedünk az Úrban.*” Készek vagyunk tehát minden új befogadására, akár korábbi felismeréseink felülbírlására, ha Isten igéjével igazolható. Hiányos bibliaismerettel, és ebből fakadóan elégtelen hitismerettel rendelkező embert azonban régi és új szekták, magukat „egyházinak” nevező közösségek könnyedén félrevezethetnek. Esetenként a nem tudásnál veszélyesebb lehet a hiányos ismeret. A bibliaismeret tantárgy megalapozását kívánja adni annak, hogy Istennel való kapcsolatunk életformává legyen, s Istent, embertársainkat, világunkat, valamint önmagunkat úgy lássuk, ahogyan Isten azt nekünk kijelentette.

A Kárpát-medence bármely régiójában élőket biztatjuk és hívjuk, jöjjenek intézményünk valamely szakára. Lelkészeket, katechétaikat, lelkészi munkatársakat és közösségszervezőket képezünk. Foglalkozunk továbbá presbiterképzéssel. A vallási és felekezeti pluralizmus világában fontos, hogy olyan órállóink legyenek, akik tudják, kihez igazodjanak.

Dr. Fodor Ferenc (Sárospatak)

Jó hírek a Sárospataki Presbiter- és Gyülekezeti Munkás-képző Főiskoláról

távlatai mellett az éjszakai pihenőhely megtalálása, szobatársak megismerése mind egy-egy lépcsőfoka a baráti közeledésnek.

A második igen jelentős segítség, oldás már éppen a hallgatók részéről érkezik. Hiszen valami különös és mégis megtapasztalható kézkinnyújtás jelenik meg abban, amikor az éppen nyugdíjba vonuló egyetemi oktató azt kéri a szabolcsi faluból érkezett négygyermekes édesanyától és mindenkitől, hogy: „Bátran tegezzük egymást a következőkben, hiszen számunkra most a legmeghatározóbb valóság az, hogy mindnyájan diákok lettünk és vagyunk.” Milyen bölcsen és mennyi szeretettel emelte föl ez a hangvétel a közösség jelentős részét érettségik és diplomák felé abba a szellemi légkörbe, melyben a mértékek nem torzulnak és nem leértékelődnek, csak új összefüggésbe kerülnek Isten országa távlatainak és szolgálatainak keresésében.

Hiszem, ha Dr. Újszászy professzor úr, „Kálmán bácsi” még itt lehetne közöttünk, örömet lelné abban, hogy a Kollégium, a Teológia, mindenki adni, szolgálni szeretne, meggazdagítani az érkező hallgatót s közben önmagát is. Úgy tűnik, még a lépcsők, a termek is örülnek az érkezőknek, hiszen velük kicsit egy-egy gyülekezet is érkezik. Minden festésnek, olajozásnak örülnek a falak és a lépcsők, de a legnagyobb kiváltság számukra a kicsi falvakból és nagyvárosokból behozott por vagy sár, s a szívben behozott otthoni imádság, az öreg diák feletti öröm, s a holnap felőli reménység. Van-e, lehet-e szebb reménységünk, mint hogy a következő években egyre növekvő számban a Tiszáninenni Kerületből, s az ország távolabbi részeiből is egy-egy élő kapcsolatot jelentő küldött lép

be a Kollégiumba, majd viszi haza a közel 500 éves intézmény örökségét, látását, őrző üzenetét? Miért ne lehetne ez a delegálás gyülekezetenként külön öröm, a missziói tervezgetés része, és miért ne jöhetnének akár kettesével egy-egy helyről, hogy már az utazás is a kapcsolatépülés része legyen? És miért ne fiatalodhatna a vén Kollégium is a felemelő, segítő szándék örömeivel? Bizonyos, hogy mindenki nagy áldozatot is hoz: tanár és diák, de ez a befektetés a gyülekezetek, a családok, gyermekek, de még az unokák szívét is megszólíthatja. Azért bár a hívogatóra még visszatérünk a következő számokban, már ebben a sajátos beszámolóban is jusson el a Kollégium és a Presbiteri Szövetség hívogató hangja minden felnőtt szívhez, vagy teológiára gondoló fiatalhoz is. Isten sergessék a Sárospatak helye Sárospatak a többi három intézménnyel és sok-sok gyülekezettel együtt.

A közösségi élmény harmadik nagy felbuzgó forrása, amikor az év kiemelt alkalmain, nyitáskor, záráskor, ünnepi, karácsonyi asztalközösségekben a népfőiskola diákjai is együtt vannak a teológus és akkreditált szakosokkal a templom, a Kollégium és a barátság falai között.

Isten kegyelméből itthon még nem a testvérháborúk megdőbentő, szegényletes és tragikus frontjaira kell bevonulni, hanem Isten országa, Igéje, ismerete hívásának engedhetünk. Ősszel újabb csoport indul, már most hívjunk, biztassunk, bátorítsunk másokat is, hogy jöjjen, mert Isten munkamezeje és mi is nagyon várjuk őket.

D. Szabó Dániel

Azt olvastam a Bibliában... (20.)

...hogy „ha pénzt adsz kölcsön az én népemnek, a szegénynek, aki veled van: ne légy hozzá olyan, mint a hitelező, ne vessetek rá uzsorát... Ha zálogba veszed a te felebarátod felső ruháját, naplemente előtt visszaadd azt neki...” (Mózes II. könyve 22,25-26). Jól látom, hogy a Biblia nemcsak „szent” dolgokkal foglalkozik, hanem gazdasági, politikai és nagyon poros napi ügyekkel? Ha viszont ilyen dolgokról szól, mint amit idéztem, akkor nem a gazdasági fejlődés legfőbb akadályozója? Hol tartana a világ, ha nem volna hitel, kölcsön, kamat, pénzforgalom, csak ájtatos ima?

* * *

Egész könyv kellene e kérdéshalmaz megválaszolására. Induljunk talán ki abból, hogy a világ – sajnos – olyan, amilyen. Ha azt mondjuk, hogy „ha a múltban minden másként történt volna, mint ahogy történt”, abszurd kérdést teszünk fel. Akármilyen világban élünk mi maiak, ebben kell – még társadalmi kérdésekben is – Isten törvénye szerint élnünk. A hangsúly: „Isten törvénye szerint”. A repülőgépet sem lehet bicikli módjára gondolni, bár mind-egyikből van kétkerekű... E kicsiny helyen csak tényeket sorolhatunk fel érintőlegesen.

❶ A fenti törvény sorban a hetedik a híres ókori keleti törvénygyűjtemények között. Kamatszédés részleteivel, vagy annak tilalmával csak ez a hetedik foglalkozik. Tudjuk, volt 50, 60, sőt 80%-os kamat is! Ennek vál-

lalása kész öngyilkosság. A rabszolgaság bekövetkezése azonban bizonyos volt. Mózes II. könyve 20-23-ban olvasható Szövetség Könyve (Sinai, vagy Hóreb-hegyi törvénynek is nevezik) feltétele annak, hogy Jahve-Jehova Úr Izráel Istene legyen! – Izráel pedig az ő pártfogolt népe.

❷ E törvényben – és a teljes Szentírásban – nem az ember van a gazdaságért („gazdasági fejlődésért”), hanem a gazdaság az emberért. Az inségben levőnek (özvegyek, árva, betegek, valahonnan életük megmentése érdekében menekülteknek) kötelező volt kölcsönt nyújtani, mégpedig kamatmentesen. (Ez rendszerint élelmet, védelmet jelentett.) Ha zálogba adta felsőruháját (köpenyét), a hideg sivatagi estén vissza kellett adni neki, hogy legyen takarója.

❸ Voltak kereskedelmi hitelek (hajó építése, városi palota létesítése, karavánok összeállítása és fenntartása stb.). E kölcsönök haszonszerzést szolgáltak. Ez esetekben jo-

gos a kamat. (Még az uzsora felett is szemet huny. Pl. Salamon király 20 falut ad zálogba – és örökbe – Híram türuszi királynak, hogy építkezéseiben segítséget nyújtson.) – Egyébként már a Kr. e. V. évezredben suméroknál, horritáknál, hettitáknál léteztek „bankok”.

❹ A kölcsön, a hitel nem isteni „találmány”, hanem engedmény a bűnbeesett ember számára. Következményeit is neki kell vállalni.

❺ A „kőbevésett törvény” – a „Tízparancsolat” 10. paragrafusát is egyes tudósok a hitel és a kölcsön meglétével hozzák összefüggésbe! – Az „Úri imádság” ama tételénél, hogy „Bocsásd meg a mi vétkeinket (adósságainkat), mint ahogy mi is megbocsátjuk (elengedjük)” – Pál apostol még radikálisabb (1Timóteus 6,6-10): „...minden rossznak gyökere a pénz szerelme...” – Sőt, a 2Thesszalónika 3,6-15-ben írtakban még azt is írja: „...ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék.”

❻ Az ószövetség fontos helyein (3Mózes 25,5. Mózes 15,1-15) minden hetedik esztendő, meg az 50. év – a sabbát évek és a jubileumi év – az általános adósságelengedés és rabszolgaság alóli felmentés éve. (Enélkül a magyar Nemzeti Imát sem értjük!!!) A 15. Zsoltár 5. verse szerint a templom kapujában ülő lévita csak feltételekkel engedi templomba a sok ezernyi hívőt. Csak az mehet be, aki „pénzét nem adja uzsorára és nem vesz el (megvesztegető) ajándékot az ártatlan ellen!”.

P. V.

Ha ugyanis olyasmit birtokolunk, ami nem fogyatkozik meg az elajándékozás révén, akkor mindaddig, amíg nem adunk belőle másnak, nem úgy birtokoljuk, ahogyan birtokolnunk kellene.

Augustinus: A keresztyén küzdelem I.1.1.

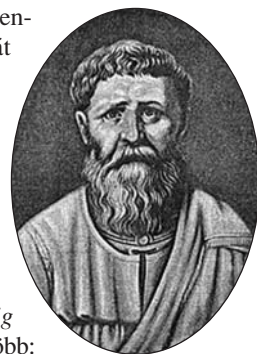
A főnti idézet kapcsán máris egy kérdés fogalmazódik meg bennem: *Vajon elgondoltunk már azon, hogy amit birtokolunk, azt helyesen birtokoljuk?* Valljuk be, sokszor csupán a bírvágyig jutunk, a tudatos vagy csupán az ösztönös megszerzésig, de a főnti kérdés már föl nem merül, így aztán magától értetődően nem is keressük a választ. Pedig a birtoklás fontos következményének kellene lenni, hogy a birtoklás-tudatban a főnti kérdés helyet kapjon. Ebből következőleg tudomásul kell venni, hogy a hiányjel, mégpedig nagyon is hangsúlyos jel. És mindezek után arra is rá kell döbennünk, hogy ha már eljutottunk idáig, még mindig lépéshátrányban vagyunk. A birtoklás

Apropó

ugyanis együtt kell járjon az elengedéssel. Hiszen az isteni ajándékok többségét azért kapjuk, hogy a megfelelő időben, a megfelelő személynek, személyeknek továbbadjuk. Persze tudjuk, hogy itt Augustinus első sorban az ismeret továbbadásáról beszél – „ami nem fogyatkozik meg az elajándékozás révén” –, ám ha a szöveget tovább olvassuk, kiderül, hogy a kenyérszaporítási példát is fölhozza, s ez által a teljes tulajdon-arszenálra kiterjeszti. Az egyik erősíti a másikat. Nincs kivétel. Ezt írja: „a kenyér is akkor szaporodott meg, amikor megtörték”. Ehhez pedig hit kell. Hinni kell, hogy a csoda megtörténik. És nem azért, mert csak így történhet meg, hanem azért, mert Isten így cselekszik. Nincs feltételes mód. És nem azért, mert nem ismeri a nyelvtant, hanem azért, mert az Ő akarata nincs alárendelve semmilyen föltételnek. A hitre nekünk van szükség-

günk – és nem Istennek, hogy csodát művelhessen –, és pedig azért, hogy megláthassuk a csodát. Ezért kell hitből fakadóan helyesen birtokolnunk azt, amink van. *A helyes birtoklás pedig az elengedés.* Mi több:

akkor birtokoljuk helyesen és teljesen, ha el tudjuk engedni. Ezért a *tökéletes birtoklás bizonyítéka a továbbadás, az ajándékozás képessége.* Annyira uralom, hogy le tudok mondani róla. Tudok adni, mert hiszem, aki ma a szükségleteimet betölti, az holnap is tud adni, sőt adni is fog. Van-e hát valami, ami egyáltalán elfogyhat, hacsak nem a mi hitünk és szeretetünk?

Apostagi Zoltán

1517–2017 – A reformáció 500. évfordulójára készülünk

Református vagy – mit jelent ez neked? (IV.)

Lapunkban a reformáció 500. évfordulójára időben és körülmények között kívánunk felkészülni és emlékeztetni a Kárpát-medencében élő, szolgáló mintegy 35 000 presbiter Testvérünket élő örökségünkre. Sorozatunkban először Wilhelm Niesel német hitvalló református lelkész, teológus füzetét dolgozzuk fel, amit 1934-ben nyomtattak ki *Mit jelent reformátusnak lenni?* címmel. Szeretettel kérjük Presbiter Testvéreinket, hogy presbiteri bibliorákon, helyi, megyei, kisköri presbiterképzési alkalmakon beszéljék meg az anyag egyes témáit.

Fordítás: Dr. PhD Békefy Lajos

Ki a Biblia igazi magyarázója?

Korábbiakban arról volt szó, hogy egyedül Isten, a Szentlélek a Biblia igazi magyarázója. Ő az, aki belevészi az Írás Igéit szívünkbe, s eközben a Biblia

szavaiból élő Igék lesznek, melyek Krisztust hozzák el és ajándékozzák nekünk. Akkor, amikor az Isten Igéje szerint reformált egyházzal beszélünk, ezeket a reformátori, református Ige-értés szempontjából fontos, s az előző (III. – ford.) részben idézett alapelveket szem előtt kell tartanunk. Nem rendelkezhetünk Isten Igéjével, ami a Szentírásban szólal meg egyedül, hanem maga Isten az, Szentlelke által, aki közel hozza hozzánk azt. És amit Ő a Szentírásból hozzánk közel hoz, azt nem vehetjük kézbe, azaz nem rendelkezhetünk, nem kezelhetjük azt úgy, mint valami kezünk ügyébe akadt tárgyat. Hiszen az nem valami, nem pusztán egy igazság a Bibliából, még csak nem is AZ igazság, hanem Isten maga, a Fiú Isten, Jézus Krisztus.

Az egyetlen Ige és a Szentírás Igéi – Kálvin Ige-értelmezése

Ez a továbbiak szempontjából meghatározó ismeret, felismerés nem lehet kétséges, ez alapevidencia, mint a $2 \times 2 = 4$. Újabb az, amit vetik fel a Kálvin-kutatók, hogy a genfi reformátor olyan Biblia szemléletet képvisel, hogy a Bibliát szó szerint, ahogyan előttünk van, Isten adta a bibliai könyvek szerzőinek. Mindenesre tény ebben az összefüggésben, hogy Kálvinnak nem mechanikus felfogása volt a Szentírás inspiráltságáról, ihletettségéről. Afelől is meg volt győződve, hogy senkinek sem kell a Biblia inspiráltságát külön bizonyítani. A későbbi korok teológusaitól abban különbözött Kálvin, hogy ő hitt

az Írás isteni inspiráltságában. Nagyon is helyesen hitte azt.

Peter Brunner (német evangélikus teológus, 1900–1981 – ford.) ezzel szemben azt fejtegette, hogy Kálvin az Írás Igéjét szívesen hasonlította tükörhöz. Ennek révén két dolog jut kifejeződésre. „A tükör a benne megjelenő kép révén valamit mutat, valamit világosan tükröz, de ez a tükörkép nem maga a dolog, amiről a tükörkép születik” (Vom Glauben bei Calvin, 93. oldal). Ennek bizonyítására Brunner Kálvin igemagyarázatát

idézi, amit a 2Kor 5,7-hez fűzött: „Látunk ugyan, de mint egy tükörben és találás kérdés módján, azaz nem rendelkezünk magával a dologgal, hanem megelégszünk az Igével” (idézett könyv 94. oldal). Ebbe az irányba mutat maga Kálvin azzal, hogy a Biblia Igéjét, Szavát „a Szentlélek szerszámának, munkaeszközének” nevezi. Ez azt jelenti, hogy a Szentléleknek szüksége van az Írás Szavára, de ez nem azt fejezi ki, hogy úgy ölténé magára az Írás Szavait, mintha azokkal azonos lenne. Ezzel összefüggésben emlékeztetnünk kell arra, hogy Kálvin az úri szent vacsora elemeit is instrumentumoknak, munkaeszközöknek nevezte, melyek arra szolgálnak, hogy általuk a Szentlélek a kiválasztottakban munkálkodjék. Isten számára az elemek (a kenyér, a bor – ford.) „szerszámok”, de ezek az elemek nem azonosak azzal, amit megjelenítenek. Az elemeket határozottan meg kell különböztetni Istentől.

Nehogy bárki is kiforgassa a Szentírás

Amennyiben ez érvényes az úri szent vacsora látható jegeire, akkor hasonlatosképpen érvényes ez az Írás Igéjére, ami a Szentlélek munkaeszköze, „szerszáma”. Fontos látni, hogy a munkaeszköz és a dolog ugyan nem választható szét élesen, de össze sem keverhető, hanem egyiket a másiktól kifejezetten meg kell különböztetnünk. Kálvinnak ezt az Írás-értelmezését még további megállapításokkal egészíthetjük ki. Olvastuk már korábban, hogy az Írás Szava, Igéje mindaddig számunkra holt és erőtlenség, ameddig az minket meg nem elevenít. Ezt azonban nem szabad úgy értelmeznünk, mintha a Szentlélek csak rajtunk/bennünk munkálkodna, hogy helyesen értsük az Írást. Amikor Kálvin a Törvényről beszél, akkor rámutat arra, hogy a Törvény célja Krisztus, azaz Ő a Törvény Lelke, mivel egyedül Ő töltötte be azt maradéktalanul. Ha azt elszakítjuk Krisztustól, akkor a Törvény csak holt betű Lélek nélkül.

Krisztus, a Törvény Lelke teszi ezt elevenné, élővé. Így érvel a reformátor: „Amit a Törvényről mondunk, az az egész Írásra érvényes. Ha az nem Krisztusra, mint egyedüli és egyetlen célpontra irányul, akkor teljesen kifordítjuk és megváltoztatjuk azt”. Itt is felismerhető mindkettő: a „tárgy”, amiről a Biblia szól hozzánk, nem választható el a betűktől, az Írás szavaitól, az előttünk lévő könyvtől. Mégis ezt a „tárgyat” meg kell különböztetnünk az írott betűktől. Ezek ugyanis *önmagukban* holt betűk. Egyes-egyedüli „tárgyuk” az, amiről/Akiről szólnak, Ő teszi őket élőkké, s ez a „tárgy” maga Jézus Krisztus.

Egyedül Jézus Krisztus a törvény lelke, az egész Szentírás végső célja

Amikor ezt felismerjük, azt is világosan belátjuk azonnal, mennyire téves Kálvint a betű szerinti inspiráció elméletével megvádolni. Mintha az élő Urat a Biblia írott betűivel azonosítani lehetne! Ha ezt megtenné bárki is, akkor ezzel Őt egy holt eszmévé fokozná le, vagy valamiféle eszközzé, s fogalma sincs az élő Krisztusról. Éppen ezért Isten Igéjét, az élőt mindig meg lehet és meg is kell különböztetnünk a Szentírás szavaitól...

(Folytatjuk)

MAGYAR PRESBITER

AZ ORSZÁGOS REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG KÖRLEVELE

Szerkesztőség:
Budapest, VII. Vilma királyné-út 5.
Telefon: 134-043.
Kiadóhivatal: XIV. Harmina-út 51.
Megjelenik évente ötször.

Főszerkesztő:
DR. RAVASZ LÁSZLÓ.
Felelős szerkesztő:
SZABÓ IMRE

A Magyar Presbiter az összes presbitereknek az ORPisz. tagdíj fejében jár.
Kérjük a presbitériumokat, hogy ezt a tagdíjat, amely évi 1 Ft, mulasztással küldjék le.
Aki neknek sajtó címe meg a lap, azoktól 120 Ft beküldését kérjük.

A „Lónyay”

A budapesti új református gimnázium felavatása

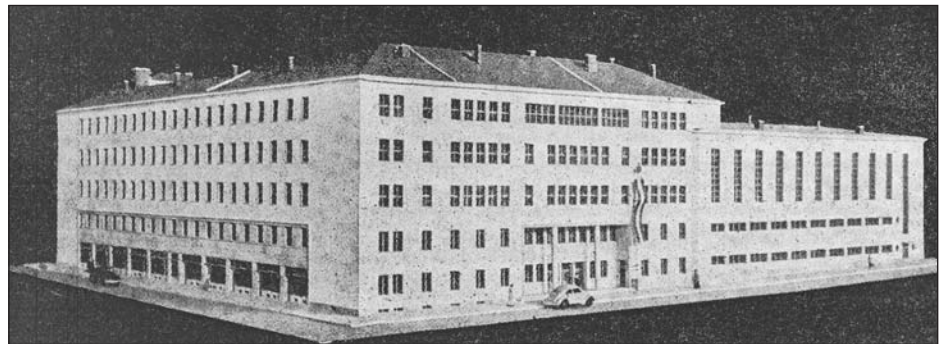
„A Szentháromság egy Isten dicsőségére, az evangéliumi világosság terjesztésére, a magyar nemzeti művelődés szolgálatára.”

„1943. október 31-én ment végbe bensőséges és felemelő ünnepség keretében, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urunk magas megjelenésével az új gimnázium felavatása. Az ünnepélyen megjelent dr. Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, dr. fái Fáy István államtitkár, s más magas rangú egyházi és világi előkelőség. Az ezer ember befogadására alkalmas díszterem egészen megtelt meghívottakkal, s az örvendező diáksággal. Zászlódíszbe öltözött az egész épület. Az ünnepély lefolyását a rádió is közvetítette.

Felszentelő imádságot dr. Ravasz László püspök mondott, majd dr. Tasnádi Nagy András egyházmegyei gondnok üdvözölte a kormányzó urat s a vendégeket, köszönetet mondott az adományozóknak. Majd Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter meleg hangú üdvözlésében mutatott rá, hogyha az egyház és állam összefog, milyen szépet és nagyot lehet alkotni. Dr. Patay Pál – az első budapesti gimnázium építőjének, Török Pál püspöknek unokája – a du-

namelléki egyházkerület üdvözlését tolmácsolta.

A Protestáns Énekkar Ádám Jenő karnagy vezényletével Händel Hallelujáját adta elő. Szabó Imre esperes a 3 évig tartó építkezés történetét, s az építéshez szükséges telek, kölcsönök, adományok s építőanyagok

megszerzését ismertette. Dr. Kondói Kiss József, a gimnázium igazgatója a 37 református fiú- és leánygimnázium e napra küldött üdvözlését mutatta be. Draskóczy István, a gimnázium vallástanára imádságával és a Himnusz eléneklésével ért véget az ünnepély.

Az épület tervezői Padányi Gulyás Jenő és Tóth Imre építészmérnökök, az építési vállalkozó Wanner Henrik mérnök és még 27 más vállalkozó. Az épület az internátussal, és a teljes berendezéssel közel 5 millió pengőbe kerül. Az internátus 1944 szeptemberében nyílik meg. 100 bentlakó számára készült. A gimnázium telke 1.800 □-öl. Az építetett egyházmegye 2,900.000 P kölcsönt vett fel. Az állam és a főváros 400-400.000 P adományt adtak. A budapesti hívektől 1 1/2 év alatt befolyt 450.000 P önkéntes adomány. A kölcsön törlesztésére a budapesti hívek 10% iskolai pótdótot fizetnek. Fedezetlen összeg még 400.000 P. Az épülettömb 50.000 légméter. E korszak egyik legnagyobb egyházi építkezése. Befejezés alatt.

A tanítás az új iskolában november 3-án megkezdődött 825 rendes tanulóval.”

Az 1859-ben alapított *Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium* új épüle-

tének megnyitására a *Magyar Presbiter* 1943. évi decemberi számában olvashatták ezeket a híveket.

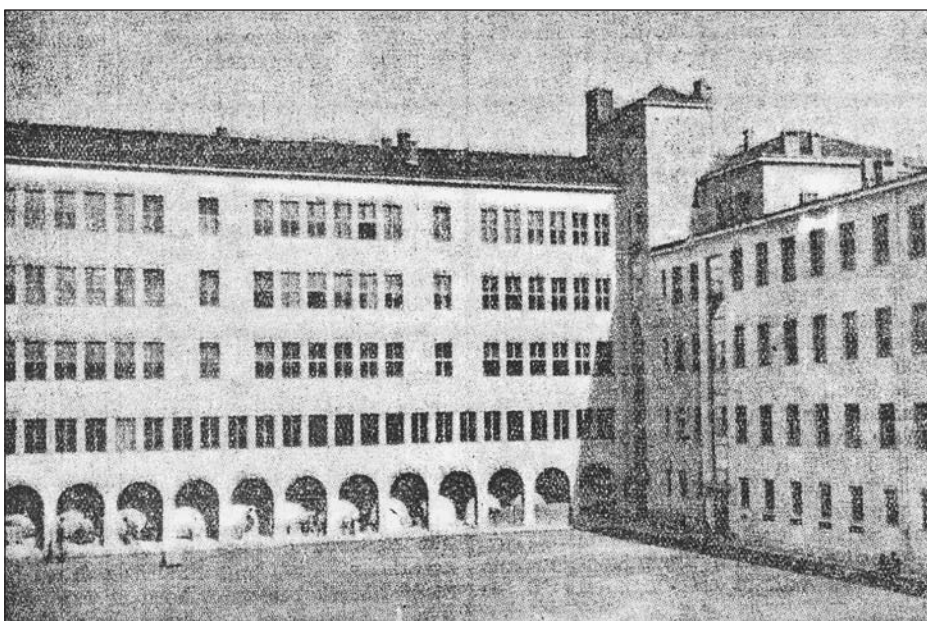
A Lónyay utca 33-35 alatt lévő új épületben 12 osztályos volt a gimnázium, a tantestületnek 35 tagja volt, 23 rendes tanárral. A kollégium a vidéki reformátusok számára is lehetővé tette a színvonalas továbbtanulást, egészen az 1952-ben bekövetkezett államosításig.

Maga a gimnázium csak 1993-ban indult újra, s ebben az 1943-ban felavatott új épületben végül a 2000/2001-es tanévben kezdődhetett el a tanítás.

Már a *Magyar Presbiter* 1941. november havi számában Tasnádi Nagy András egyházmegyei gondnok és Szabó Imre budapesti esperes gyűjtést hirdetett az új épület javára.

S itt jegyezzük meg, hogy alapkövét 1941. május 29-én az ifjúság nevében *Ritoók Zsigmond* testvérünk, nagyra becsült, kedves szerkesztőtársunk tehette le.

Dr. Kis Domokos Dániel

50 éve hunyt el

Schweitzer Albert (1875–1965)

1875. január 14.

Tévedések elkerülése végett – ezer bocsánat – nem Bódog nevű olvasóinkat (ha vannak) akarjuk köszönteni. E dátum Schweitzer Albert születése napját jelzi. Azóta sem hordott a Föld a hátán olyan önzetlen jótevőt, mint amilyen ő volt. Etikája abszolút eszményi, hatása még ezt is felülmúlja. Még a Szovjetunió és az Egyesült Államok is fejet hajtottak előtte, s megnyitották szívüket. Kiről lehet ilyet állítani?

Legkisebb korom óta ágyam szomszédságában álltak a könyvszekrényben német nyelven Schweitzer Albert művei. Nem mind a 34 – a nagy 800 oldalasak hiányoztak. Én csak a képeket értettem belőlük. A néhány vékony életrajzból néha felolvasott anyám, aki földije volt az Őserdők Doktorának. Volt, ahol antilopot etetett kézből, másutt a cári családnak zongorázott, harmadik helyen a strassburgi templom szószékén Igét hirdetett, negyedik helyen a német Vilmos császárral beszélget a 24 éves ifjú. (Később a könyvet olvasva tudtam meg, hogy a császár meghívta őt hatalmas tiszteletdíj ígéretével 1 hónapra kastélyába, hogy naponta egy órát orgonáljon neki és családjának. S mit mondott a 24 éves ifjú: „Felső, sajnos nem érek rá.” (Ezt a birodalom első emberének merte mondani!) Ekkor azonban már a strassburgi egyetemen tanított.

Nemcsak a dolgozószobámban velem szembenéző időskori fényképe sugallta e sorok megírását, hanem az is, hogy – sejtelmünk sincs arról – hasonló időket élünk, mint ő.

Ő már elkerülte 80. életévét, amikor átvette a Nobel-békedíjat. (Akkora területen, mint Magyarország, ő volt az egyetlen orvos!) Ezt követően 1958 húsvétján – 1958. április 28., 29., 30. – az oslói rádió világra bocsátotta Schweitzer Albert felhívását a világhatalmakhoz: a légköri atomkísérletek megszüntetésére, a nukleáris kísérletek abbahagyására.

Sokáig síri csend. Szinte egy év telt el, mire közölték, hogy a Szovjetunió szándékainak megfelelően megkezdődtek a tárgyalások a légköri atomkísérletekről...

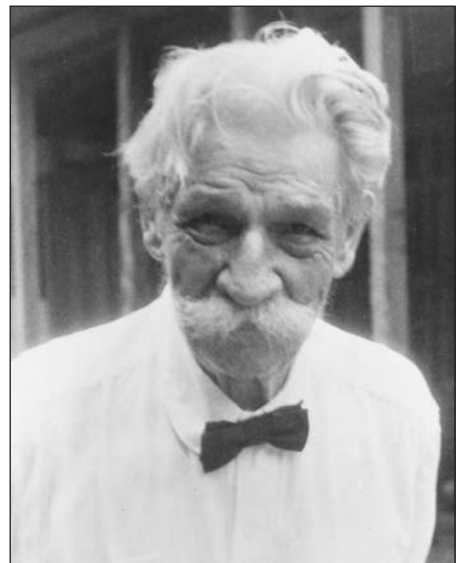
1970-ig Schweitzer Albert neve nemkívánatos név volt Magyarországon (idealista keresztény – mondták). Csupán Noszik Moszkvában 1971-ben megjelent műve után lett megtűrt. 1974-ben a Gondolat Kiadó kiadta Noszik művét háromoldalas magyarázat kíséretében. Ennek ellenére a dunántúli egyházkerület utolsó „békebeli” esperese jóváhagyásával a vas-zalai (ma órségi) egyházmegye lelkészértekezletén kétórás előadás hangzott el a teljes életmű bemutatásával. Segítséget kívánt nyújtani a világtól elzárt lelkési karnak. A kinyomtatást megkísérelve az egyházi sajtó akkori legfőbb ura kijelentette: „Amíg ő él, Papp Vilmos nem jelenik meg.” Ő hamarosan meghalt, Schweitzer Albert azonban 45 év késedelemmel megjelent... (In: „Hálával áldozzál...” A Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara tiszteletbeli doktorainak a tanulmányai a 150. évforduló ünnepén. 2005, 289–307. oldalak.)

Mit jelent nekünk mai felelős embereknek, presbitereknek, lelkészeknek „Schweitzer”?

A felső-elszászi Kaysersbergben született. Édesapja lelképásztor. Életét a parókia légköre, a francia-német feszültségek, Strassburg tudományos élete és Istentől kapott zenei tehetsége határozták meg.

Washingtontól Moszkváig ünnepelt orgonaművész. 19 éves korában megírja a Jézuskutatás történetét mintegy 800 oldalon. 22 éves korában egyetemi tanár és vasárnaponként Igehirdető lelkész. 30 éves korában orvos lesz. „A világnak nem kielégített zenerajongókra, nem elvont spekulációkon rágódó okosokra, nem szabad idejüket jól eltöltő dúskálódókra van szüksége, miközben a gyarmatokon – jelesül Francia Kongóban (ma: Gabon, Közép-Afrika) – ezek pusztulnak el gyógyítható betegségekben.”

Voltak, akik eszemmentnek nézték – mint a keresztyéneket –, voltak, akik „ráhagyták”. Ő maga orvosi tanulmányai közben „összehangversenyezett” egy végülis 48 épületből álló kórháztelepet, s létesített egy 200 lakosnak otthont adó leprafalut. Mindebben egyetlen ország egyetlen pénzdarabja nem

volt. Saját maga választja ki az őserdőben az építkezésre alkalmas fákat. Megtanítja a bennszülötteket a fák kitermelésére és feldolgozására. S mivel Afrikában vagyunk, ahol minden beteget elkísért 6-8 rokona, azokat is teljes ellátásban részesítette, de elvárta, hogy az építkezéseken segédkezzenek. 2-3 évenként kiutazik a nagyvilágba, hogy újabb 2-3 évig fenntarthassa kórházát. Ez idő alatt jólétkü európai orvosok mennek el Lambarénébe önkéntes szolgálatra.

Megírt 34 könyvet, köztük néhány 800 oldalasat. Alaptémája: a „Veneratio Vitae”, azaz „Ehrfurcht vor dem Leben”. Magyarul csak körülírható: „Mélységes hódolat az Élet előtt”, „Az élet tisztelete”. A „Jézus messiási titka” óta már nem lehet könyve nélkül Jézusról érdemlegesen beszélni. Feltámasztotta Bach János Sebestyént. Mondhatni: többet tudunk e könyvből Bachról és életművéről, mint maga a zeneszerzők királya... Afrikából irányítva a munkákat, megmentett megsemmisítésre ítélt 300 német orgonát. 1909-ben pedig a Bécsben tartott nemzetközi zeneügyi kongresszus őt bízta meg az orgonaépítés nemzetközi szabályzatainak kidolgozásával. Tanulságok: 1. Az őserdő kelletlenül is Nobel-díjjá válhat valaki. (Senki se merje „röghöz kötöttnek” nyilvánítani a magyar ifjúságot büntetlenül.) 2. Az igaz ember hitből él! 3. Politikusok és közemberek tiszteljék mélységesen a mellettük élő életet! Számomra Bajánsenye Lambaréné volt!

Dr. Papp Vilmos

**Ez a lapszámunk Vaszkó Gábor és családja hathatós anyagi támogatásával jött létre.
A Magyar Református Presbiteri Szövetség ezúton is köszönetét fejezi ki a támogatásért.**

Meghívó

A Dunamelléki Református Egyházkerület és a Magyar Református Presbiteri Szövetség
2015. március 28-án, virágszombaton 10 órai kezdettel
a Bicskei Református Egyházközség templomában (Kossuth tér 2.)
 tartja
35. DUNAMELLÉKI EGYHÁZKERÜLETI PRESBITERI KONFERENCIÁJÁT.

A konferencia központi témája:

ISTEN IRRACIONÁLIS BÉKESSÉGE

„...és Isten béke ssége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban” (Fil 4,7)

A konferencia programja:

- 09:30–10:00 A résztvevők érkezése, regisztrálás
 10:00–10:30 Megnyitó áhítat: *Szabó Ferenc, a Vértessaljai Református Egyházmegye esperese*
 10:30 – 10:40 Köszöntés: *Máté János bicskei lelkipásztor, dr. Szilágyi Sándor főtitkár*
 10:40–11:00 Elnöki megnyitó: *Dr. h.c. Szabó Dániel, a Szövetség elnöke*
 11:00–11:40 Béke sség a politika viharában, *dr. Molnár Róbert, Kübekháza polgármestere*
 11:40–12:00 Szünet
 12:00–12:30 Zenei szolgálat: *a kárpátaljai KRISZ együttes*
 12:30–13:00 Béke sség beteg állapotban: *dr. Erdélyi Judit kardiológus főorvos*
 13:00–14:00 Ebédszünet, ebéd
 14:00–14:30 Béke sség háborúban, *Gyurkó Miklós, a Kárpátaljai Ref. Presbiteri Szövetség elnöke*
 14:30–15:30 Béke sség fogvatartott helyzetben, *L. Molnár István, az RMK Börtönmisszió vezetője*
 15:30–15:50 Kérdések, beszélgetés, imaközösség

16:00– Istentisztelet úrvacsorával a templomban, szolgál *Dr. Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke*

Jelentkezni lehet a létszám felmérése érdekében legkésőbb

március 23-án, hétfőn 12 óráig

a Magyar Református Presbiteri Szövetség nál telefonon (06-1-476-3211 vagy 20/250-1428), faxon (06-1-476-3211) vagy e-mailen (szovetseg@presbiter.hu).

Szeretettel hívjuk és várjuk az Egyházkerület minden presbiterét és gyülekezeti tagját, valamint minden érdeklődőt a konferenciára!

A részvétel ingyenes, adakozást az ebéd költségeire elfogadunk.

Budapest, 2015. január 22.

Dr. Tőkéc zki László s.k.
 egyházkerületi fő gondnok

Dr. h.c. Szabó Dániel s.k.
 MRPSz elnök

Már kerek fél esztendeje, hogy a „másságról” írott cikk a Nők Lapjában megjelent, de úgy érzem, még mindig érdemes rá gó d- ni rajta. Azon gondolkoztam el, vajon miért igyekszik a cikk írója oly nagy buzgó- sággal bizonyítani a homoszexuálisok vélt igazát? Manapság már nem üldözik őket sem hivatalosan, sem társadalmi szinten! Ellenkez őleg: sokszor ő k bosszantják környezetüket tüntető en deviá ns magatartásukkal, no meg az évente megrendezett felvonulásukkal Budapest legreprezentatívabb főút vonalán... Úgy tűnik, a szerző biztatni, bátorítani szándékozik mindazokat, akik saját nemük tagjai iránt is éreznek vonzalmat, hogy szánják el magukat, és induljanak el ezen az úton, nem törődve meglévő kapcsolataikkal, családjukkal.

Tudjuk, milyen sok bomlasztó tényező feszíti ma a még létrejött házasságokat, s milyen sok fel is bomlik. Azt is tudjuk, hogy népünknek több jól működő család-

NYITOTT SZEMMEL

Már megint a „másság” III.

ra, s ezek révén több gyermek születésére lenne szüksége, hogy ne a kihálás felé haladjunk. Ezért nagyon káros minden, ami a családi élet ellen irányul. A homoszexualitás, amelyet újságcikkektől filmekig terjedően harsányan propagálnak egész Európában és Amerikában – ragályként terjed a gyermeknemzésre, illetve szülésre képes férfiak és nők körében. A látszólag tárgyilagos cikkekben csak a felismert hajlam követéséről esik szó, arról sohasem, hogy a deviá ns gyakorlattól is lehet a normális- hoz visszatérni! Fogjuk szavukon a „másság” prófétáit: Ha „hetero” kapcsolatban élők – házasságukat felrú gva – vállalhatják

az egyneműek szerelmét, akkor ez fordítva miért ne működhetne? Talán azért, mert így több gyermek születne...?

Végezetül: ha mi, keresztyén emberek szót emelünk a terjedő bűn ellen, akkor nem idejét múlt, életet gúzsakötő korlátozásokat akarunk az emberekre oktrojálni! Isten Törvénye azt tiltja, ami káros, beteges, romboló hatású; betartása viszont az egészséges életet szolgálja. „Megáldotta őket az Isten, és ezt mondta nekik: szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be a Földet...” (1Móz 1,28).

Kövespataki László

Meghívó

A Magyar Református Presbiteri Szövetség alapszabályának megfelelően a Szövetség 2015. évi rendes közgyűlését

2015. március 14-én (szombaton) 10 órára

a Dunamelléki Református Egyházkerület Székházának dísztermében
(1092 Budapest, Ráday utca 28. II. em.) összehívjuk.

A közgyűlésen megtárgyalásra az elnökség az alábbi napirendet tűzte ki:

- 09:00–10:00 Érkezés, a küldöttek regisztrálása
 10:00–10:40 Megnyitó áhítat:
 10:40–11:00 Köszöntés, elnöki megnyitó: *dr. h.c. Szabó Dániel elnök*
 11:00–11:15 Köszöntések a vendégek részéről
 11:15–11:40 2014. évi elnökségi beszámoló, *dr. Szilágyi Sándor főtitkár*
 11:40–12:00 Zenei műsor: *az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Ref. Ált. Iskola*
részfűvés együttese
 12:00–12:10 A Felügyelő Bizottság beszámolója:
Bittó Zoltán, a Felügyelő Bizottság elnöke
 12:10–12:20 A Szövetség 2014. évi gazdasági beszámolója,
 2015. évi költségvetése, a Számvetési Politika módosítási javaslata:
dr. Székely István, a Gazdasági Bizottság elnöke
 12:20–12:35 Beszámoló a Szövetség 2011-14. évi missziói munkájáról és
 a 2015. évi missziói munkatervről, *Dr. Viczián Miklós missziói titkár*
 12:35–12:50 Beszámoló a 2011-14. évi presbiterképzésről és a 2015. évi tervekről,
Dr. Judák Endre presbiterképzési titkár
 12:50–13:10 Hozzászólások, határozati javaslatok megvitatása az elhangzottakhoz
 13:10–14:00 Ebédszünet
 14:00–14:25 Előterjesztés az Alapszabály és az SzMSz módosítására,
dr. Voglné dr. Szathmári Iлона jogtanácsos
 14:25–14:35 A jelölőbizottság előterjesztése az országos tisztségviselőkre:
Dr. Ritoók Zsigmond, a jelölőbizottság elnöke
 14:35–14:50 Titkos szavazás
 14:50–15:00 A szavazás eredményének kihirdetése, a megválasztott tisztségviselők
 ünnepélyes beiktatása
 15:00–15:15 Beszámoló a PRESBITER szerkesztőbizottságának 2014. évi
 munkájáról és 2015. évi terveiről, *Dr. Békefy Lajos felelős szerkesztő*
 15:15–15:30 A Kanizsai Pálfi János díj 2015. évi díjazottjainak kihirdetése
 és a díj ünnepélyes átadása
 15:30–15:50 Hozzászólások
 15:50–16:25 A közgyűlés folyamán még elő nem terjesztett határozati javaslatok
 megvitatása
 16:25–16:40 Zárszó, imádság, Himnusz

A közgyűlésre Szövetségünk minden tagját, különösen a területi szervezetek szavazati joggal rendelkező küldötteit szeretettel várjuk. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést ugyanazon a napon és programmal, 10.45 órai kezdettel összehívjuk.

Útiköltségük megtérítéséhez kérjük, hogy vasúti és autóbusz (lehetőleg menettérti) jegyeikről a Szövetség nevére és címére kiállított számlát hozzanak. Ellenértéküket a helyszínen kifizetjük. Gépkocsival érkezés költségét csak legalább 3 fő együttes utazása esetén térítjük.

Gépkocsival érkezés esetén a parkolás csak a környező utcákban lehetséges, díjfitési kötelezettség nélkül.

A beszámoló, a munkaterv és a határozati javaslatok, valamint a határozatok egyéb előkészítő anyagai megtalálhatók a <http://www.presbiter.hu/index.php?id=216> internetes címen. A beszámolókkal, a jelöltekkel, valamint a munkatervvel kapcsolatban várjuk javaslataikat, észrevételeiket, bírálatukat.

Budapest, 2015. január 22.

Testvéri szeretettel:

Dr. h.c. Szabó Dániel
elnök

Dr. Szilágyi Sándor
főtitkár

Te vagy a tavaszom!

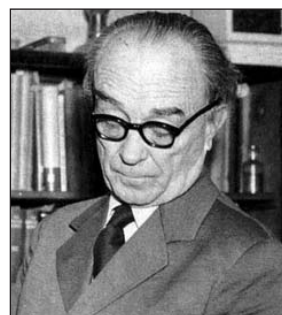
*Sugaras ég alatt
szellő ringat virágos ágat.
Örök irgalmadat,
Meváltóm, új örömmel áldhatom.
Hiszen nekem
Te vagy az énekem,
Te vagy a tavaszom!*

*Elfut az életem,
de bár tavasznak, nyárnak vége lett,
szívemben örök tavasszal, Veled,
oszthatok virágot és sugarat,
szeretetet a vándorút alatt!*

*És ha itt véget ért szolgálatom,
átölel örök békességed,
nem mondasz fel nekem,
szolgálhatlak örökre téged:
szent arcod színéről-színre láthatom,
irgalmad mindörökre zenghetem.*

*Te vagy a tavaszom!
Te vagy az énekem!*

Túrmezei Erzsébet

Öveges József,
a neves fizikus és pedagógus imája

*Segíts, Jézus,
hogy megnevelhessük a farizeusokat,
fölöslegessé tehessük a hóhérokat,
és jó szándékukat
valóra válthassák a Pilátusok!*

Hadad: Presbíterek szerepe a beteglátogatásban

A presbíterek beteglátogatásban végezhető szerepéről tartott Hadadon konferenciát a Nagykárolyi Református Egyházmege Presbiteri Szövetsége. Az esemény Nagy Sándor esperes igehirdetésével kezdődött, majd Király Lajos, a Szatmári Református Egyházmege főjegyzőjének előadásával folytatódott.

Az igehirdetés során az esperes a Jer 35,12-13 igeszakasz alapján ébresztett megfontolandó gondolatokat a jelenlévőkben. Jeremiás próféta feladata volt a bűn miatti ítélet kimondása. Szükséges, de nem volt könnyű ez a feladat, ahogy a szülőknek sem könnyű gyermekeik hibáira rámutatni, de eltekinteni felette is vétek. A kiválasztott nép megszakította az Istennel kötött szövetséget. Ám a közöttük élő rákábíták, akik társadalmilag kítaszított közösségnek számítottak, bizonyosságot tettek a hűségről. Jeremiás példaként emeli ki őket, akikre a szövetség miatti hűségükért ál-

dás vár. Következtetésként levonhatjuk magunknak azt, hogy nekünk is érdemes Krisztus tanításai szerint élni. Elhivatottsággal eleget tenni a ránk bízott feladatoknak. Nincs is nagyobb szégyen, amikor visszautasítjuk az Isten részéről érkező megbízásokat. Presbíterek esetében, amikor visszautasítják a tisztségre való felkérésüket, vagy éppen ha már vállalták azt, később lemond-

janak róla. Ha az Úr áldásairól van szó, sosem mondjuk, hogy elég, több nem kell belőle. Legyen így ez a ránk bízott feladatokkal is, amire kér az Úr, azt tegyük meg! – hangzott a felhívás.

Király Lajos *A beteglátogató presbíter* címmel tartott előadást, melyet hat támpillérré épített. A bevezetésben beszélt arról, hogy mind a Szentírás, mind az egyházi törvényeink szerint meghatározott feladat a beteglátogatás. A betegek meglátogatása során pásztorációt végzünk, lelkigondozunk. Amikor beteg lesz valaki, különböző kérdések tevődnek fel benne. Megkérdezi, hogy miért van ez rajta? Miért olyan magányos? Mit csinálnak nélküle? A beszélgetések során ezekre a kérdésekre kell megfelelő válaszokat adni. A személyes beszélgetések során rá kell vezetni a beteget arra, hogy higgyen benne és akarja a gyógyulást. Fel kell ajánlani a segítséget. Van úgy, hogy szavakkal, de van úgy, hogy csak pusztán jelenléttel, azzal, hogy ott vagyunk mellettük, sokat segítünk. Az előadó végül egy fontos gondolattal fejezte be előadását, Scott Hamiltontól idézte: „Betegségemben megerősödött a kapcsolatam Istennel”.

Az előadást követően lényeges kérdések merültek fel. Szóba került az, hogy egyelőre nem túl általános a presbítereknek ez a szolgálata, ami ennek ellenére ugyanolyan fontos, mint a presbiteri tevékenység többi része. Egyelőre problémát jelent az is, hogy sokszor nem jut el az információ a betegekről a lelkipásztorhoz, így ő sem tudja meglátogatni a betegeket. Ám a legnagyobb probléma, hogy sokan idegenkednek, vagy éppen visszautasítják a beteglátogatást. A jelenlévők megállapították, hogy mindenképp fontos a szakemberek bevonása ebbe a munkába. A presbítereket is megfelelőképpen fel kell készíteni erre a szolgálatra, ami cseppet sem könnyű. Különösen olyan helyzetekben, amikor előreláthatólag a betegnek már csak néhány napja van arra, hogy szembenézzen a földi elmúlással.

A konferencián résztvevőket köszöntötte Geréb Miklós egyházmegei főgondnok és László Kálmán, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöke. A PSZ elnöke örömét fejezte ki amiatt, hogy úgy zárhatják az évet, hogy mind a 9 egyházmegejében sikerült legalább egy konferenciát megszervezni. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy 2015-ben presbiterválasztások lesznek és oda kell figyelni, hogy milyen előljárókat választanak majd.

Útitárs

Havas tájon át halad a vonat, közeledve Zemplén felé. Hó takarja a szép hegyeket, földeket, a Bodrog is jeges, szelíd. Pihen a természet, de így is nagyon szép. Látszik rajta, hogy aki teremtette, mindenre gondja volt. E gondolatot követve kinyitom kezemben lévő kis Bibliát, amit mindig mindenhol magammal viszek. A napi Igét olvasom, majd egy imában kérem Istent, hogy áldja meg utamat, a szerettemmel való együttléte, a szüleim sírjánál való emlékeztést, és természetesen útitársam szerencsés megérkezéséért is imádkozom és bezárom a Bibliát.

Mintha csak erre várt volna, megszólalt az útitársam. Ketten voltunk a fülkében. Ugye maga keresztyén? Igen – mondtam boldogan. Református? – Igen – válaszolok. Én is – mondja útitár-

sam. Ennek nagyon örülök – válaszolom neki. Szokta olvasni a Bibliát? – kérdelem én. Ritkán – hangzik a válasz, templomba is elmegyek néha-néha.

Miért ritkán? És miért csak néha? – kérdezem én. Háát, nem is tudom – hangzik a kitérő válasz. Az ember látja maga körül ezt a sok nyomorúságot, és azt sem tudja, mitévő legyen.

Pedig nagyon egyszerű – mondom én. Többet kell olvasni a Bibliát, többet kell templomba menni, hallgatni Isten Igéjéről szóló tanításokat, és akkor nyilvánvaló lesz, hogy mit kell tenni. Mit? – kérdezi egyszerűen. Krisztust befogadni a lelkünkbe – mondom én. Őt követni, az Ő tanításait, parancsait megtartani, és a többit rábízni a Szentlélekre. Ő munkálkodik bennünk és vezet

Békés: Egyházunk jövőjéről

2014. november 22-én a békési református templomban rendezte 2. félévi megyei konferenciáját a MRPSz Békés Megyei Területi Szervezete. *Katona Gyula* esperes nyitó áhítatának alapigéje a Jelenések könyve 21,1-6 versei voltak. Azt hangsúlyozta, hogy a presbiteri szolgálatban közvetíteni kell valamit, amit ajándékba kaptunk: Isten azért ad, hogy az ajándékot továbbadjuk. Vajon érezzük-e, hogy szomjas a világ? Ez a presbiter felelőssége. Iható és szomjat oltó vízre van szükség, ez a víz jelenti az életet!

Az áhítat után *Dr. Tóth János* megyei elnök köszöntötte a résztvevőket, kiemelten a testvérszervezetek képviselőit: a Kolozsvári Egyházmegyéből megisztelő volt *Dr. Bibza Gábor* esperes jelenléte, akit elkísért *Flóriska István* megyei elnök és *Balla Árpád*, az Erdélyi Egyházkerület szervezetének titkára is. Az Aradi Egyházmegyét *Venter Miklós* megyei elnök, egyben a Királyhágómelléki Egyházkerület szervezetének főtitkára képviselte, az Érmelléki Egyházmegeye köszöntését *Ványi Attila* megyei elnök tolmácsolta.

Az alkalmat megisztelte *Dr. Judák Endre*, a Presbiterképzési Bizottság vezetője és *Dr. Szabó Károly*, a Délpesti területi szervezet elnöke is.

A köszöntések után ünnepélyes alkalomra került sor: megyei szervezetünk elnöksége emléklapot adott át *Virágh György* eleki lelkipásztornak, aki az elmúlt években fő szervezője volt a presbiteri konferenciák programjának, segített az előadók kiválasztásában és felkérésében, és szolgálatával nagyban hozzájárult az egyházmegeyében folyó presbiterképzés eredményességéhez.

A konferencia fő témája az utóbbi időszak egyik legszélesebb érdeklődéssel kísért kezdeményezése volt: a 2012-ben megalakult Egyházi Jövőkép Bizottság munkájának és az ehhez kapcsolódó cselekvési terv alap gondolatainak megismerése, melyet a Bizottság a közelmúltban terjesztett a Zsinat elé. Az első előadást *Dr. Enghy Sándor*, a sárospataki teológia professzora, a Jövőkép

Bizottság egyik tagja tartotta. Elgondolkoztató adatokat ismertett, többek között egyházunk létszámának 10 év alatti fél milliós csökkenését, az Egyház öfenntartó képességének megőrzéséhez felhasznált és a hitéletre és misszióra fordított költségeknek a megdöbbentően alacsony százalékos arányát. Mindenképpen nagyobb figyelmet kell fordítani a kommunikációra, az egységes állásfoglalások megfogalmazására. *A jövő záloga a gyülekezettudatos egyház és az egyháztudatos gyülekezet lehet.*

Pásztor Gyula sárospataki egyetemi lelkész előadása a presbiterek szerepéről és lehetőségeiről közvetített gondolatokat. A jövőben nem hagyományos misszióra van szükség – „testreszabott” feladataink vannak. Élő kövekké, lelki házzá, szent papsággá kell válnunk, Isten küldöttéként a Szentlélek templomává kell lennünk. Isten „látványosságot” vár tőlünk, ami azt jelenti, hogy hi-

telesen kell láthatóvá lennünk, s ha kell, bizonyosságot tenni! Erre a szolgálatra tudatosan készülni kell, melynek hatásos eszközei a megújult élet, a szüntelen imádság, a megérlelt és előkészített szóbeli bizonyoságtétel, a szeretettel való szolgálat és a Jézushoz való hívogatás. A kérdések és hozzászólások után imaközösséggel és *Katona Gyula* esperes áldásmondásával zárult a konferencia 160 résztvevőjét gazdagító program, a testvéri beszélgetések pedig a vendéglátó békési gyülekezet és az egyházmegeye által biztosított közös ebéd elfogyasztása közben folytatódtak.

Hálát adunk az Egyház Urának, hogy az Egyházi Jövőkép Bizottság elvégezhetette felelősségteljes szolgálatát, hogy a tapasztalatokról és szükséges feladatokról együtt gondolkodhattunk, és megerősödhettünk abban, hogy a Magyarországi Református Egyház jövőjének alakításában Isten mindnyájunknak lehetőséget biztosít. Igyekezzünk ennek felismerésére, és az Ő erejének segítségével kérve hűséggel és szeretettel, krisztusi lelkülettel, egymást segítve és bátorítva töltsük be küldetésünket.

Dr. Tóth János

minket – mondom én. Háát igen – mondja az útítársam –, csak addig el kell jutni valahogy, néha úgy érzem, nincs elég hitem. Arra gondolok, hogy milyen jó volt azoknak az embereknek, akik akkor éltek, amikor Ő, Jézus köztük volt. Láthatták, hallhatták, és együtt lehettek Vele.

De hiszen Jézus most is velünk van, lát és hall és szeret minket, közbenjárónk, hogy minél közelebb kerülhessünk az Atyához, és vár minket az örök hazában. De addig is az általa kijelölt úton kell járnunk, úgy végezni földi dolgainkat, hogy az Úr előtt kedves, embertársaink és magunk javára megfelelő, lelkünk javára pedig üdvösséges legyen.

Igyekezni fogok – mondja útítársam és elköszön, mert már meg is érkezünk Zemplén kultur-fővárosába, a Rákócziak ősi otthonába, Sárospatakra. Én is elköszönök, és még hozzáteszem, – na-

gyon örülök, hogy beszélgethettünk. Hát még én mennyire örülök – hangzik a válasz, és mosolyogva kimegy a fülkéből.

Én még továbbutazom a végállomásig. A hátralévő 10 percben van időm átgondolni a beszélgetésünket.

Boldogsággal a szívemben, hogy ismét tudtam beszélni a mi Jó Urunkról, és remélem, hogy az útítársam, ha ismét tanácsstalan, vagy elbizonytalanodik, eszébe jut a beszélgetésünk és akkor már nemcsak a zempléni úton leszünk útítársak, hanem azon az úton is, amely az örök hazába vezet.

Adja Isten, hogy így legyen, és máskor is adjon útítársat, akinek bizonyosságot tehetek ily módon is az Ő nagy szeretetéről és kegyelméről.

Juhász Valéria

Sátoraljaújhely: Cigány testvéreink konfirmációja

Sokan lehettünk tanúi annak a felemelő és örvendetes alkalomnak, mely a sátoraljaújhelyi cigány missziói gyülekezetben egy konfirmációi vizsga keretében folyt le.

A gyülekezet születéséről és életéről részben már korábban beszámoltunk lapunkban, most a konfirmáció és úrvacsoravétel nagy eseményéről szeretnénk hírt adni.

Október 30-án, csütörtökön a rendszeres heti gyülekezeti istentisztelet keretében adtak számot nyolcan a gyülekezet vezető és felnőtt tagjai közül alapos bibliai és konfirmációs ismereteikről, majd személyes hitükről és reménységükről is az Úr Jézus Krisztusban. Mindez az egész missziói gyülekezet felnőtt, de nagyszámú gyermek- és ifjúsági közösségének a jelenlétében történt, melyet gazdag gyülekezeti éneklés, imádság előzött meg és foglalt liturgiai keretbe.

A közösség lelki élményében viszont nem csupán a jelenlévők részesülhettek, mert a *Zemplén Televízió* szinte az esemény minden részletét felvette, s így fel sem tudjuk mérni hány és hány néző, hallgató szívét érintette vagy ragadja meg az alkalom.

Kik voltak a vizsgázók és az úrvacsorai közösség tagjai? Mindenekelőtt a gyülekezet alapításában otthonukat is rendelkezésre bocsátó *Bukó László és kedves felesége, Zsuzsanna*, illetve a sokgyermekes *Bukó Tamás zenésztestvérünk*. A közösségbe tartoztak még *Dávid Szilvia és Dávid Attila* testvérpár, akik kezdettől fogva tagjai a gyülekezetnek, illetve *Váradiné Dicsőfi Zsófia*, igen hűséges munkatársnőnk, majd *Bódi Richárd és Kanalas Péter*, akik az éneklésben és a zenében is nagy segítséget jelentenek.

Az ő lelki születésük és növekedésük már évekkorábban elindult Isten kegyelméből és tovább növekedett abban a gyülekezetben, melyet a koreai református misszionáriuscsalád *Choi Young és felesége, leányuk Lidike*, illetve a Református Presbiteri Szövetség szeretete és támogatása is hordozott a távolabbi cigánytestvéreinkkel együtt.

Ez a mostani esemény mégis kiemelten a Dr. Kádár Ferenc teológiai professzor és helybeli lelkipásztor missziói nyitottságán és elkötelezettségén át formálódott. Ő képviselte és formálta hosszabb idő óta, hogy segédlelkésze, *Pál László* ifjú lelkipásztor bekapcsolódhasson és vezetője legyen a magyar és cigány missziói gyülekezeti szolgálatoknak, a kórházi szolgálatokkal egyetemben. Ezt a hivatalos döntést az ifjú lelkész Lélektől megragadott személyisége, szeretete, felkészültsége és buzgótsága is megerősítette és igazolta.

Így érthető, hogy a nagy eseményt *Dr. Kádár Ferenc* nagytiszteletű úr és *Pál László* lelkipásztor készítette elő és vezette le és így lettek testvéreink a helybeli református gyülekezet úrvacsorai közösségének is tagjaivá. Valóban mindenképpen ékesen és szép

renddel történtek.

Meg kell még említenünk, hogy már jóval korábban *Dr. Börzsönyi József* esperes úr is úttörő lépést tett, amikor összehívta mindazokat a lelkipásztorokat, kiknek szolgálati helyén cigánygyülekezetek születtek. A megbeszélés alkalmával, melyen a koreai és presbiteri szövetségi, sőt zsinati képviselő is jelen volt, esperes úr mindent mérlegelve bölcsen és lelki módon bízta és tanácsolta a lelkipásztortestvéreket a lehetséges és szükséges együtt munkálkodásra. Ennek a kezdeményezésnek már néhány szép gyümölcse jelentkezett, melynek a Zsinat Missziói Osztálya is nagyon örült, s melyet az egyházkerület Elnöksége is elfogadott és megerősített.

Ma már a beszámolóban említett cigánytestvéreink ismételt meghívást kapnak, hogy református gyülekezeteinkben zenei és biztonságtevő szolgálatot végezzenek.

Végül az Úr áldását kérjük mind a lelkipásztori szolgálatokra, mind a gyülekezet életére, az Úrnak adva a dicsőséget!

Rev. Choi Young és Szabó Dániel

A jövő egyházáról

91. Jövőt álmodni az egyháznak annyit jelent, mint életre kelteni gyülekezeteinkben az őskereszténység álmát.
92. A jövő egyházáról álmodni annyit, mint Isten álmainak nyomába szegődni.
93. Álmainknak eléggé merésznek kell lenniük ahhoz, hogy Istennek helye legyen bennük.
94. Csak álmodni nem elég. Álmainkat tettekre kell váltanunk.
95. Megálmodni az egyház jövőjét annyit jelent, mint magunkhoz ölelni az újat.
96. Az egyetlen erő, amely képes valamit jóra fordítani, a hit, a remény és a szeretet együttes ereje

(Klaus Douglass: 96 tétel az egyház jövőjéről c. könyvből,
forrás: <http://stud-theol.blogspot.hu/>)

Erdély új főgondnoka: Dézsi Zoltán tanár, filozófus

Marosvásárhelyen született 1943. november 13-án. Gyermekkorát Jódraosnyán töltötte, 1961-ben érettségizett Szovátán. 1966-ban végzett a Babes-Bolyai Tudományegyetem filozófia-pedagógia-történelem szakán. Gyergyószentmiklóson a Salamon Ernő Gimnáziumban tanított 1996-ig. 1990–2008 között az RMDSZ színeiben Gyergyószentmiklós polgármestere, Hargita megye prefektusa, államtitkár, valamint az RMDSZ SZKT-nak elnöke. 19 éve tanít a Babes-Bolyai Tudományegyetem gyergyói és sepsiszentgyörgyi kihe-lyezett karán oktatásméletet és neveléstudományt, ez utóbbi volt dok- torátusi dolgozatának témája is. Költő, az Erdélyi Magyar Írók Ligá- ja (E-MIL) és a Romániai Írók Szö- vetségének tagja, több mint 20 kötet szerzője (Haranggal járnék, A Nap és a Hold mesélte, Amit az angyal itt hagyott, Harangszóba kapaszkodik a lélek, Mesealap, Hargitai medve- tánc, Drótostót, Somlyószekerén stb.) *Somogyi Botond*, az Erdélyi Egyházkerület lapjának, az *Üzenetnek* fő- szerkesztője átfogó interjút készített vele. Ebből idézünk: „Édesanyám katolikus, édesapám református presbiter volt, aki hite miatt – a sok gyözködés ellenére – nem lé- pett be a pártba, mondván „én az Urat vá- lasztottam”. Mindketten eljártak istentiszte- letre és misére is, amelyet ugyancsak a re- formátusoknál tartottak, hiszen ők még

nálunk is kevesebben voltak. Mivel nem laktunk messze a templomtól, a kegyzere- ket nálunk tartották, így gyerekként sokat se- gédeztem a miséken. Szüleim hívó emberek voltak, református és katolikus vallási neve- lést is kaptam, de ahhoz nem fért kétség, hogy én református vagyok. Gyergyószent- miklóson presbiter voltam, aztán kikerültem Marosfőre, ahol ugyancsak presbiter lettem. Ott a kis közösségnek templomot építettünk:

olyan hajlékot, amely egészen átalakította életünket. Addig magánháznál tartották az istentiszteleteket, a templom megépítése után azonban három-négyszeresére nőtt a temp- lomlátogatottság. Keresztyénként a társada- lom élő valóságát jobban lehet érzékelni. Mindazt, ami történik velünk – családu- kal, közösségünkkel, nemzetünkkel, keresz- tyén testvéreinkkel – nagyobb felelősséggel

nézzük. A közösségeinket kívülről veszé- lyeztető próbálkozásokat hamarabb észre- vesszük. A keresztény ember érzékenyebb a ma nagy kihívásaira. Boldogság számunkra, ha tudunk segíteni a gondokkal küzdőkön, a szenvedőkön. Nem nagy tetteket kell vég- hezvínni, hanem a minden nap elvégezhe- tőt, azt a keveset vagy sokat, amit megtehe- tünk, és vállalni, hogy keresztyének va- gyunk, tudni, hogy Isten áldott ajándékában részesülünk. Azt mindenesetre sze- retném leszögezni: bár sok tisztsé- get töltöttem be, *életem legnagyobb ajándéka az, hogy az Erdélyi Refor- mátus Egyházkerület főgondnoka lehetek*. Az emberek ma is mennek. És ez nem jó, sőt veszélyes. Ezt a folyamatot sajnos nem tudjuk meg- állítani. Amíg a közép-kelet-európai helyzet nem javul, ezzel szembe kell néznünk. Az is szomorú, hogy a románokhoz hasonlóan egyre több a szétszakadt család: a szülők külföl- dőn, a gyermek(ek) a nagyszülőnél. Szerintem az egyháznak – tudatában a nehéz helyzetnek – a lehetetlent is vállal- nia kell, hogy a fogyást valamilyen szinten próbálja megakadályozni. Ehhez a gondol- kodás megváltozására lenne szükség, de a körülmények javítására is. Ezért mindenre szükség van, ami ebben segíteni tud: egy- ház, iskola, kulturális intézmények...”

(Forrás: *Üzenet január 15-i száma, reformatus.ro*)

Valami a kísértésről

Vannak, akiknek problémát jelent, hogy egy- felől Jakab levelében azt olvassuk, hogy „Isten a gonosztól nem kísérthető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal” (1,13), más- felől a Miatyánkban azt kérjük Istentől: „Ne vigy minket a kísértésbe”.

Vessünk egy pillantást Jézus megkísérte- tése elbeszélésének indítására, s azonnal vi- látgossá válik, miről van szó. Mátét idézem, mert ő fogalmaz a legélesebben, de Márk és Lukács is ezt mondja.

Megkereszteltetése után, olvassuk Máté- nál, „elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög” (Mt 4,1; vö. Mk 1,12; Lk 4,1-2). Vagyis Isten azzal a céllal vitte Jézust a pusztába, hogy ott az ördög – tehát nem Isten! – megkísérthesse, közna- pibb szóval: csábíthassa. Isten, hogy a Mia- tyánk szavát használjam, belevitte Jézust egy olyan helyzetbe, ahol az ördögnek, a Go-

nosznak alkalmat kínálkozott arra, hogy el- tántorítsa, bűnbe vigye. És mit mond Jakab? Olvassuk csak tovább a fenti idézetet! „...Mert mindenki a saját kívánságától vonz- va és csalogatva esik kísértésbe. Azután a kívánság megfogva bűnt szül.” Isten bele- visz bizonyos helyzetekbe, ahol kiderül, hogy ki mellett döntünk. Belevisz, és Jakab ezt még teljes örömmel is tartja, mert a kü- lönléte kísértések között a hit próbája állha- tatosságot eredményez (Jak 1,2-3). A Mia- tyánkban azt kérjük, hogy Isten (ha lehet) ne vigyen bele ilyen helyzetekbe, mert ott bizony könnyen rosszul döntünk. Miért?

A Sátán mindig nagyon „természetes” ajánlatokkal áll elő. Jézus a pusztában nem evett. Megéhezett. Mi természetesebb, hogy enni akart. A Sátán mindjárt kitűnő ötlettel állt elő: Tégy csodát, mindjárt lesz kenyered! Jézus tudta, hiszen a kereszteléskor elhang-

zó szöveget hallotta, hogy nagyra hivatott. Nosza! Minden hatalom az övé lesz, csak egy kis leborulás... Isten választotta? Hiszen akkor olyan látványos csodát tehet, hogy mindenki leborul előtte. Csak ez lett volna éppen az, amiről Jakab beszél: Istent próbá- ra tenni – és ez az, amit nem lehet.

A Sátán e próbálkozások után „eltávozott tőle egy időre” – olvassuk Lukácsnál (Lk 4,13). Később nincs szó arról, hogy a Sátán kísértene Jézust, de a kísértések megjelen- nek, nem kérdés, kinek a munkájaként. A hatalom kísértése, mikor királlyá akarják tenni (Jn 5,15) és a látványos csodatevésé, mikor mondják, hogy ha ő Izrael királya, szálljon le a keresztről (Mt 27,42). Jézus azonban ekkor is ellenállt a kísértésnek, s ezért a halálból feltámadva minden hatalom az övé lett mennyen és földön.

Dr. Ritoók Zsigmond

Szolidaritási látogatás Kárpátalján

2015. január 9-11 között a Református Egyházak Világközössége (REV) Európai Területi Bizottságának elnöke és tagjai, illetve a REV tagegyházainak képviselői tettek hivatalos látogatást a Kárpátaljai Református Egyházban. Köztük volt *Jan-Gerd Heetderks*, a Holland Protestáns Egyház lelkésze, börtönmissziójának igazgatója, a Református Egyházak Világközössége Végrehajtó Bizottságának tagja, európai elnöke. *Phil Tanis*, a REV központi irodájának munkatársa, kommunikációs igazgatója, az Amerikai Református Egyház tagja. *Susan Brown*, Dornoch katedrális lelkésze, a királynő skóciai lelkésze, a Világmissziós Tanács Európai Bizottságának elnöke. *Miroslav Pfann* lelkész, a Cseh Testvérek Egyház képviselője, aki ukrainai gyülekezetek felügyeletét vállalta a következő években. *Kim Seon Koo*, a Koreai Köztársaság Presbiteriánus Egyházától, az MRE missziói munkatársa, a Károli Gáspár Református Egyetem oktatója. *Ódor Balázs*, a Református Egyházak Világszövetségének európai alelnöke, az MRE Külügyi Irodájának vezetője, és *Erdélyi Diána*, az MRE külügyi referense. A vendégeket a KRE püspöke, *Zán Fábián Sándor* és a KRE főgondnoka, *Nagy Béla* fogadta. Zán Fábián Sándor püspök rádiós interjújában elmondta: „A látogatás mottója a szolidaritás. Ezzel a látogatással az európai egyházak vezetői, képviselői azt fejezik ki, hogy tudnak rólunk, tudnak arról, hogy mi, reformátusok itt, Ukrajnában, mint nemzeti és vallási kisebbség vagyunk jelen. Azért jöttek, hogy megismerjék életünket, ne-

hézségeinket. Hogy az egyházak világszervezetével együtt, minden szinten tudassák szervezeteiket arról, hogy mi itt vagyunk. Másik céljuk, hogy megfogalmazzák, mit tehetnek ők annak érdekében, hogy ez a régió európai szintre zárkozhatson fel. Látogatást tettek a Beregszászi Járási Kórházban, megkoszorúzták a sztálinizmus áldozatainak emlékművét a püspöki hivatal kertjében, mellyel kifejezték szolidaritásukat és kinyilvánították aggályait a mai helyzetre való tekintettel”.

(Forrás: reformatus.com.ua)

Isten éltesse a 90 éves Gulácsi Lajos püspököt

Gulácsi Lajos református lelkész, a Kárpátaljai Református Egyház nyugalmazott püspöke január 12-én töltötte be 90. életévét. Életútja sok szálon kapcsolódik a Kárpátaljai Református Egyház történetéhez. Nemcsak azért, mert abban az időben élt és volt fiatal, amikor a Trianon után magára maradt kárpátaljai reformátusság eszmélni kényszerült és felépíteni önmagát, hanem, mert igehirdetőként a saját bőrén tapasztalta a Szovjetunió egyházellenes politikáját, ami később befolyásolta egész életét is. Pályája a kárpátaljai ébredési mozgalomban indult, majd a kommunista hatóságok meghurcolták, és hét évet töltött egy kazahsztáni lágerben. 1994 és 1998 között töltötte be a püspöki tisztséget. Idős kora ellenére ma is szüntelenül dolgozik.

Gulácsi Lajos 90. születésnapja alkalmából az Egyházkerület és a Munkácsi Református Gyülekezet január 11-én hálaadó istentiszteletet tartott a munkácsi református templomban. Igét *Zán Fábián Sándor* püspök hirdetett a Zsolt 34,1-4 versei alapján. Elmondta: Gulácsi Lajos tudott az Úrral dicsekedni egy olyan korban is, amikor ez nem volt ajánlatos, olyan körülmények között is, amikor sokan inkább háttal fordítottak Istennek. Mégsem arra kell gondolnunk, hogy ezt csak a kivételes emberek tehetik meg. Hiszen a ma élő embereknek is arra van a legnagyobb szükségük, hogy tudják: az Úr velünk van szeretetével – fogalmazott az igehirdető.

A köszöntések sorát *dr. Grezsa István* miniszteri biztos nyitotta meg, aki *Orbán Viktor*nak, Magyarország miniszterelnökének Gulácsi Lajoshoz intézett levelét olvasta fel és a nemzetpolitikai államtitkárság nevében köszöntötte az ünnepeltet. *Brenzovics László* parlamenti képviselő, KMKSZ-elnök Gulácsi Lajos életútját nemcsak példaértékűnek, de erőt adónak nevezte. *Orosz Il-dikó*, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnök asszonya a nyugalmazott püspök iskolaalapító és szorgalmazó tevékenységét emelte ki. A fiatalok ma ne éljék át mindazt, amit annak a fiatal református lelkésznek kellett, aki Gulácsi Lajos volt 70 éve, de adják tovább a bizonyágtételt, amit tőle hallottak – figyelmeztetett köszöntőjében *Sasik Milán* görög-katolikus püspök. A Magyarországi Református Egyház és családja köszöntését adta át *Dani Eszter*, a MRE Zsinati Missziói Irodájának vezetője, aki kilenc évig szolgált segédlelkészként Munkácson.

(Forrás: reformatus.com.ua)

Hollandiai üzenet szolgálatról és családról

Szombat este hét óra.

Két egyetemista fiú indul a haverokhoz.

Két apró-kamaszodó leányzó tévét néz.

Tisztelt szüleikkel az ebédőasztalnál teázgatunk, beszélgetünk.

A férfi: tanár, ifjúsági presbiter, apa, férj, barát.

A nő: szakápolónő, gyermekistentisztelet szervező, anya, feleség, barát.

Rendszeresen beszélgetünk az élet, az egyházi élet kérdéseiről.

Ma este mind picit fáradtak vagyunk, a családi- és egyházi mozgalmalás élet ihleti őket a vasárnapi nyugalom betartására. Várják a vasárnapot ezen a szombat estén.

Miért vállalta a család, hogy a férfi presbiteri szolgálatot végezzen? Mert ezt tényleg családosan vállalták. Amire természetesen kíváncsi voltam: érzett-e valami elhívást erre a gyülekezeti szolgálatra?

Miután presbiternek jelölték, először leült beszélgetni családjával. Legidősebb fia első hozzászólása meglepte: „akkor még ritkábban foglak látni?” Ott, helyben megígérte magának, gyermekeinek, hogy nem fognak kevesebb időt együtt tölteni, mint addig. Ezt egyértelműen megbeszélte a presbitériummal szavazás előtt.

Visszatérve az eredeti kérdésre, egy-két pillanatig elcsendesedett.

Megfontolt, átgondolt volt válasza. Az elhívás hamar elvont dologgá válhat. Véleménye szerint ha presbiternek jelölnek, s némi gondolkodás, imádság, átbeszélés után nincs hiteles okod egy nemleges válaszra, ezt elhívásnak lehet tekinteni.

Felesége bólint, kiegészíti. Mert a gyülekezeti család iránt is felelősséget kell vállaljon az ember. Ez része a keresztyén és közösségi életnek.

Igen. Időigényes lehet. Jól oda kell figyelni, hogy az ember egyensúlyt találjon a különböző feladatok közt. Vigyázni kell, mert könnyen csapdába lehet esni: 'sosem elég, amit teszek', 'Harcolni kell az elégedetlenség ellen, mert ha még nincs elvégezve ez-vagy-az'.

Mindig több a munka, mint az ember. Ezzel tisztában kell lenni.

Igen. Nyílt szemmel, tudatosan, imádkozva és praktikus tanácsokkal ellátva kezdi az ember a presbiteri szolgálatot. Elvégre létező munkarendhez csatlakozik. Még ha gyakran is van váratlan vagy kivételes helyzet, mégis van egy keret, amin belül zajlik az egyházi élet.

Igen. Beletekintve a családi határidőnaplóba látom, hogy egyik héten két estét, másik héten három estét tölt a férfi egyházi szolgálata betöltésével. Természetesen időben végződnek az esték, mindenki igyekszik betartani az előre megszabott időpontokat. Mégis, két, három este...

De tévét nem feltétlenül szükséges nézmem – mondja mosolyogva. És senkinek nem lett még baja attól, hogy keményen dolgozik. Természetes, szerves része a gyülekezeti munka a dolgozó életnek. Nem teher, hanem feladat, szolgálat, mint sok minden más. Ezt örömmel lehet végezni. Sok szép dolog történik, amikor az ember örömmel végzi feladatait.

És a család, felesége?

A fiúk lassan indítják saját életüket. Édesapjukat figyelik. Hogy valaha lábnymaiba lépnek-e, azt nem lehet tudni. Isten őket, fiatal felnőtteket is formálja. A leányzóknak teljesen összefonódott a családi élet, iskola, gyülekezeti élet. Osztálytársak, barátok, gyülekezeti kis- ifis barátok, lényegében ugyanaz a társaság. És ez így van rendjén.

A feleség nagyrészt csendben követte a beszélgetést.

Most ő van soron.

Kíváncsi voltam, mit szól a gyülekezeti szolgálat és a családi élet kombinációjához. Több presbiter-feleséget ismerek, akik nem örülnek férjük presbiteri szolgálatának. Szinte féltékenyek a gyülekezetben végzett szolgálatra, ha egy ilyen csúnya szót szabad használni. Sajnálják a szolgálatra töltött időt a családi élettől.

Ez a feleség máshogy látja. A családban végzett szolgálat egyben gyülekezeti szolgálat. Feltétel ahhoz, hogy társa felelősséggel vállalja presbiteri szolgálatát. A presbiteri feladatot csak akkor lehet vállalni, ha a család támogatja. És az anyai, otthoni szolgálatot pedig nem szabad lenézni, hanem örömmel és felelősséggel szabad vállalni.

Mindkét szolgálat, a család nevelése s a gyülekezetben való szolgálat alapja az, hogy Istent szeretnénk gyakorlati módon szolgálni. Örömmel, mert Őt szolgáljuk, aki szolgálként jött közénk.

Fontos a jó és őszinte beszélgetés, a folyamatban lévő dolgok átbeszélése. Fontos egy házaspárnak hetente tudatosan kettesben töltött időt betervezni. Ha máshogy nem, egy közös teára a konyhaasztalnál. S fontos a közös imádság. Ezt gyakorolni lehet, ha még nem csiszolódott bele a magán-, házavagy családi életünkbe.

Istennek szánt életünkben, józan ésszel, jól kombinálható a családi és gyülekezeti szolgálat.

S Ő sok módon kamatoztatja Reá szánt időnket. A találkozás örömeiben, a bontakozó ifjúság vagy az életből kifelé tartó nemzedék közeli megismerésében. Tehetségeid is kamatoztatva vannak, hisz amit Teremtőtől kaptál, Neki adod vissza azzal, hogy gyermekeinek szolgálj.

Nincs tökéletes egyensúly a szolgálat és családi élet közt. Ezt leg-többen tudjuk. De ne féljünk, hanem keressük ma is, hogy egyénként, családként, gyülekezetként mit tehetünk Isten dicsőségére.

Knolné Tüski Gabi

Imák családomért

1. nap – Mennyei Atyám, köszönöm családomat és annak minden tagját! Köszönöm, hogy mellém adtad Őket, hogy békességben és szeretetben együtt teljesítsük azt a küldetést, amit reánk bízta! Kérlek, adj alázatot és tölts be szeretetteddel, hogy el tudjam fogadni Őket úgy, ahogy Te elfogadsz engem! Az Úr Jézus nevében állok ellen minden indulatnak és ellenségeskedésnek, amely megpróbálja tönkretenni családom harmóniáját. Kérlek, töltsd be családom minden tagját a Te szelídségeddel! Ámen!

2. nap – Köszönöm Istenem, hogy értékes embereket adtál mellém és mindnyájukkal csodálatos terved van! Kérlek, segíts, hogy támogassam Őket és mellettük álljak a Tőled kapott céljaik elérésében! Bocsásd meg, hogy lehúztam, elcsüggesztettem vagy megsértettem Őket! Kérlek, tegyél minket olyan csapattá, akik mindig kitartanak egymás mellett és egységben csodálatos dolgokat érnek el a Te dicsőségedre! Az Úr Jézus nevében kérlek, hallgass meg engem! Ámen!

Közli: **Dr. Gál Imre** presbiter, Dunántúl

Évbúcsúztató főtítkári értekezéslet

2014. december 11-én Szövetségünk különleges helyen és programmal tartotta meg szokásos évbúcsúztató főtítkári értekezésletét. A Ráday Könyvtár olvasóterme adott helyet ennek az eseménynek, aminek az volt az oka, hogy Petróczi Éva író, költő, tanár megtisztelt bennünket azzal, hogy ezen az értekezésleten mutatta be a résztvevőknek új, „Szürkeháj” című könyvét. Amellett, hogy a magyar szemorvoslás izgalmas történetével megismerteti az olvasót, ez a könyv – amint Steinbach püspök úr a könyv bevezetőjében írja – arra tanítgat, hogy „meg kellene tanulnunk beleérezni abba, ami bennünket még nem érint, másokat pedig igen, és bennünket is bármikor érinthet majd”. A könyvbemutatón kívül sor került arra is, hogy munkásságát kicsit részletesebben megismerjük, figyelembe véve a múlt évben kapott Rát Mátyás díját (amihez gratulálunk) és azt, hogy Szövetségünket nagyon érdekli a puritanizmus, amelynek a kutatásait évek óta végzi, sőt egy ilyen kutatást végző intézetnek a létrehozója is volt. A könyv ismertetésében és méltatásában fontos szerepet vállalt dr. Kelemenné Farkas Márta, lapunk szerkesztőbizottságának tagja is, akinek könyvajánlója lapunk más helyén megtalálható.

Az értekezésleten a Szövetség elmúlt évi örömeiről és gondjairól is szó esett. Amint előző számunkban már beszámoltunk, sikerült Sárospatakon november 7-8-án együttműködési megállapodást kötnünk a Kárpát-medence öt egyházkerületében működő presbiteri szövetségek között, valamint még korábban, október 22-én Szegeden közös nyilatkozatot írt alá a déli országhatár mentén szomszédos csongrádi és bács-kiskunsági területi szervezetünk, a romániai, temesvári területi szervezet képviselői

a Szerbiai Református Egyházkerület képviselőivel a szorosabb együttműködési készségünkről.

Gondot jelentenek viszont Szövetségünknek azok a változások, amelyek a világi jogszabályok révén váltak szükségessé. Idetartozik a Polgári Törvénykönyv számos előírása, amelyek miatt például a tisztségviselőink mandátuma nem haladhatja meg az öt évet; a Szövetséget három tagú elnökségnek kell vezetnie stb.

Ugyancsak változtak a civil egyesületekről szóló törvény előírásai is. A márciusi közgyűlés elé terjesztendő Alapszabályban és az új országos tisztségviselők választásánál ezeket már figyelembe kell vennünk.

Ugyancsak gondot jelent, hogy Szövetségünk közhasznúságát a Fővárosi Törvényszék 2014-ben nem erősítette meg és a cím visszanyeréséhez különös gonddal kell gazdálkodásunkat is kezelni, ami miatt Számviteli Politikánk is felülvizsgálatra szorul.

Az idén, március 14-én megtartandó közgyűlésünkre tehát különös gonddal kell előkészülnünk, hiszen az elnökség beszámolójának az előző mandátum teljes időtartamára ki kell terjednie, de dönteni kell a 2015. év súlyponti feladatairól és költségvetéséről is.

Örömmel üdvözlöttük a megjelentek között özv. Balla Tibornét és özv. Vándor Gyulánét is. Özv. dr. Ritoók Pálné és Dr. Békefy Lajos levélben üdvözölte az alkalmat. Köszönet illeti a Ráday Könyvtár vezetését és munkatársait azért,

hogy évbúcsúztató ilyen szép környezetben tarthattuk meg. A főtítkári értekezéslet hálaadó imaközösséggel fejeződött be.

Dr. Szilágyi Sándor főtítkári

Petróczi Éva: Szürkeháj

(Fekete Sas Kiadó, Budapest, 2014.)

Gyerekkoromtól nem tudok magamhoz térni, ha belegondolok, hogy az Isten olyan hatalmas, olyan elképzelhetetlenül mindentudó és mindent látó, hogy minden egyes embernek más külsőt, más arcot, más fület, más szemet, más ujjlenyomatot, más jellemet, más gondolatokat, más agyműködést teremt. Hogy mindenkinek mindene más. Ma például héttmilliárd embernek. Amikor ez a szintén elképzelhetetlen

műtéte előtt, alatt és után megélt élményeket, egyetemessé téve ezáltal a szemműtétek történetét, célját, értelmét és hozadékát.

A történet egyébként nélkülöz minden sztori-szerűséget, nagyon helyesen, mert a műtétekről csak addig lehet olvasni, amíg azok a lehetőségekhez képest őrzik meg a csattanóktól és a túlzásoktól. (Ha nem, akkor elviselhetetlen műtét-beszámolókká silányodnak, amelyeknek többnyire a fele sem igaz.) Nos, a szemműtétnek Petróczi könyvében két célja rajzolódik ki: az egyik a materiális – hogy ne vakuljon meg –, a másik a spirituális. Ez utóbbi miatt írom ezt a rövid könyvajánlást. Okosan, igen művelt ember módjára, s ami a fő, prózában is költőként szólal meg, akár amikor a mélységesen jó-emberi orvosról, akár amikor a saját félelméről és vívódásairól, vagy az anyagon túllátó és túlnéző „szeme világról” szól. A magyar nyelv dicsérete is ez a könyv, hiszen az ember „szeme világa” az istenadta színek és formák látása, ha világos van, és a lélekkel való látás, amihez nem kell világosság, ám mégis csak akkor látunk vele,

szám élénk tolu, s megszorozzuk kettővel, mivel ennyi szemet teremtett Isten a ma élő embereknek, akkor aztán végképp beszédülők. A tizennygy milliárd szemből kettő Petróczi Éváé, akinek ugyanaz a Tereítő Isten még tehetséget is adott, hogy megírja a két szem-

Szólítsuk meg felebarátainkat, testvéreinket!

Dunántúli vélemény

Szomorúsággal tölthet el bennünket, hogy gyülekezeteinkben sok helyen fogyatkozunk, a megkereszteltek szülei és keresztszülei legtöbb esetben azonnal elfelejtik, hogy mit ígértek és mit fogadtak meg az Úristen és a gyülekezet színe előtt, s már a következő istentiszteleti alkalomkor sem találkozunk velük Isten földi hajlékában.

Eddig hiába mondtam el a keresztelek alkalmából a gyülekezet képviselőiben történő köszöntés során a szülőknél és a keresztszülőknél Pál apostolnak a Thessalonikaikhoz írt 1. levele 2. fejezete 20. versében leírtakat, „Bizony, ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk”, s tettem hozzá, nagyon jó lenne, ha évek múlva is elmondhatnánk ugyanezt, mert ez azt jelentené, hogy a szülők és a keresztszülők teljesíteni tudták az ígéretüket és a fogadalmukat. Hiába mondtam el Nekik, hogy a gyülekezet tagjai csak akkor tudják teljesíteni a gyermek nevelésével kapcsolatban tett ígéretüket és fogadalmukat, ha a megkeresztelt gyermeket a jövőben is elhozzák gyülekezetünkbe a szülők és a keresztszülők, ha élő kapcsolatban maradnak velünk, lehetővé teszik számunkra gyermekük lelki és szellemi nevelésében történő közreműködést. Ugyanezzel a jelenséggel és problémával szembesülünk a konfirmációval kapcsolatban, amikor a szinte már ifjú felnőttek számító fiatalok mulasztják el teljesíteni ígéretüket és fogadalmukat, úgy élnek utána közöttünk, mint ha a konfirmáció a szülői és nagyszülői hagyományokat követő pusztán tény lenne számukra s nem történt változás az életükben.

Nincs más lehetőségünk, az élő hitünket tükröző vonzó példával élre kell állnunk, a lélek gyümölcsei szerinti magatartásunkkal meg kell szólítanunk és a feltétel nélküli szeretetünkkel szolgálunk kell felebarátainkat, hogy az Úristen kegyelmét és Szentlelkének erejét megérezve vágy ébredjen közösségünk iránt a gyülekezetünkben hiányzóban, az ingadozó egyháztagokban.

Amikor szeretettel fordulunk a szegényekhez, a segítségre szorulókhöz s lehetőségeink szerint támogatjuk őket, amikor bátorító tekintetünkkel, mosolygó arcunkkal, simogató kezünkkel és biztató szavunkkal megújult erővel folytathatja életét a lelki segélyünkkel megáldott ember, jól szólítjuk meg felebarátainkat, testvéreinket.

Amikor képessé válunk a jó megszólítás naponkénti gyakorlására, a szeretettel történő szolgálatra, mindig világító jel, időnként lobogó fáklya leszünk családjainkban, gyülekezetünkben és munkahelyi környezetünkben. Amikor szomorúsággal tölt el bennünket a tudat, hogy nem tudunk annyi jót tenni, amennyit szeretnénk, jó úton járunk a megszólításban, a szeretettel történő szolgálásban, követésre méltó példává válunk. Erre a példamutatásra csak akkor leszünk képesek, ha élő hittel rendelkezünk, mert az óemberi voltunkat teljesen elvetve újjászületett emberként állunk az Úristen előtt s az Úr Jézus Krisz-

tust urunknak, gyógyítónknak és megváltónknak vallva, tanítványai kívánunk lenni, tanítványaihoz illő módon élünk és cselekszünk.

Szívvel kívánom mindnyájunknak, legyünk képesek életünk mindegyik napján a lélek gyümölcsei szerinti magatartásra, a feltétel nélküli szeretettel történő szolgálatra, hogy megvalósíthassuk életünkben a Máté Evangéliuma 5. fejezetében a tanítványok hivatásával kapcsolatban a 16. versben leírtakat:

„Úgy tündököljék a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó tetteiket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.”

Saját életemben tapasztaltak alapján tudom, hogy csak akkor vagyunk képesek a naponkénti jó megszólításra, ha élő hitünk alapján napi kapcsolatban állunk mennyei Atyánkkal, ha naponként hálaírással fordulunk Hozzá és könyörögve kérjük segítségét, saját szavainkkal vagy akár a Zsoltárok Könyve 139. fejezetének 23. és 24. versében leírtakkal, „Vizsgálj meg Istenem, ismerd meg szívemet, próbáld meg és ismerd meg gondolataimat! Nézd meg nem járok-e téves úton!? És vezérelj engem az örökkévalóság útján!”

Nagyon szép küldetésünket könnyen tudjuk teljesíteni, ha betartjuk Pál apostolnak a Galatákhöz írt levele 5. fejezetének 14. versében leírtakat: „Mert az egész törvényt ez az ige summázza: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.”

Bármerre járunk, naponta látjuk a szomorú arcú, csüggedt tekintetű honfitársainkat, élethelyzetüket kilátásnak és reménytelennek érző felebarátainkat. Olvassuk, halljuk a felmérések eredményeit, hogy milliókra tehető hazánkban a depresszióval élők száma. Egyedül nem tudunk letörölni minden könnyet, s nem tudunk megvigasztalni minden bánatos arcú embert, de ha sokan vállalkozunk a lelki és anyagi segítségre szorulókat támogatására, nagyon sok embernek tudjuk enyhíteni a gondjait. Feltétel nélküli szeretettel segítünk a kétségeikkel és félelmeikkel élőket, mutassuk meg Nekik a Jézus Krisztushoz vezető utat, hogy Jézus Krisztust urunknak, gyógyítójuknak és megváltójuknak vallva, ők is birtokolhassák a feltétel nélküli szeretet képességét s legyőzhessék kétségeiket és félelmeiket! Fennhangon hirdessük számukra Ézsaiás próféta által leírtakat:

„Ne félj, mert Én veled vagyok, Ne csüggedj, mert Én vagyok Istened, megerősítek, meg is segítek, sőt győzelmes jobbjammal támogatlak!”

Isten kegyelméből testvéri szeretettel kívánok áldást és békességet!

Dr. Gál Imre
presbiter

ha a Világ Világossága bevilágítja teljes mivoltunkat, s így nézünk befelé és egyben felfelé. A szemműtét értelme az, hogy ne csak engem (látva) lássanak, hanem én is látva lássak. Lássam, hogy milyen pehely vagyok, amelyet a szélcsend is tovasodor, mennyire ki vagyok szolgáltatva a testem működésének vagy működési zavarának, milyen Gondviselőm van, aki mindennek ellenére, igen, mindennek ellenére – hiszen mi szeretnivaló van rajtam, akinek pár szürke sejt elég, hogy összekapaszkodjék a szemén, s már nem lát – szeret engem, és ha Neki úgy tetszik, visszaadja a látásomat (nota bene nagyon jól tudja, hogy olvasás nélkül meghalok), s még sorolhatnám. A hozadéka pedig az, ami minden hitvallás hozadéka: a feltételes

mód. Te is, én is átélhetek hasonlót, és te is, én is találkozhatom azal az Úr Jézussal, aki finoman, puhán a még és már behunytt szememre teszi a kezét, s attól kezdve tényleg láthatok.

Egyes szám első személyben írom ezt, pedig Petróczi Éva könyvéről és szeméről írok. De nagyon jó könyv, minden mozzanatával azonosulni tudok. Nyilván ezért írta meg: azért, hogy aki elolvassa, azonosulni tudjon vele. Én pedig most Steinbach József dunántúli református püspök Ajánlásával együtt jó szívvel dicsérem, még a kis fura címét is elfogadom. Aki tudni szeretné, miért „Szürkeháj”, olvassa el a könyvet.

Farkas Márta

A presbiter könyvespolcára

Őrálló vagy dísz-század?

„Őrhelyemre állok, odaállok a bástyára,
figyelek, várva, hogy mit szól hozzám”
(Hab 2,1a)

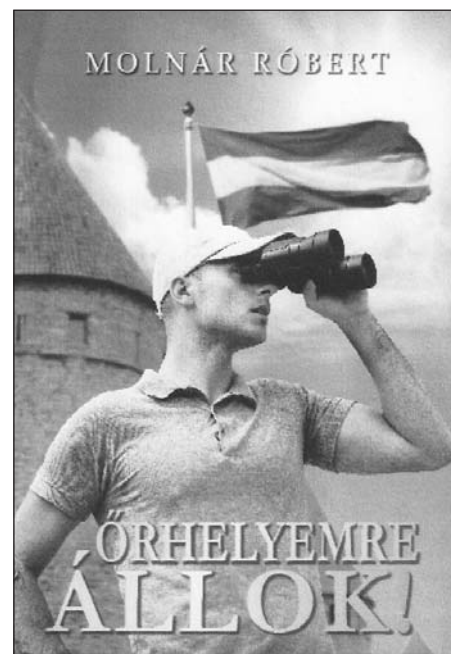
2014. december 20-án került sor a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanulmányi Központjában dr. Molnár Róbert kübekházi polgármester „Őrhelyemre állok” című új könyvének a bemutatójára. Ezen egy budafoki baptista férfi bizonyágtételét is hallhattuk, amelyből szeretnék visszaidézni egy érdekes gondolatot.

A bizonyágtétevő elmondta, hogy fiatalon, mintegy 22 évesen disszidált – Németországba ment. Ott beállt katonának, ahol jó megjelenése és fegyelmezett viselkedése okán beválogatták az akkori nyugatnémet kormány dísz-századába. Amikor magasrangú vendégek – királyi párok, államelnökök – érkeztek látogatóba, a repülőtéren ő is gyakran állt díszőrséget. Eközben arról gondolkozott, hogy vajon a díszőrség meg tudja-e védeni a magasrangú vendégeket merénylettől vagy provokációtól? Rájött, hogy ez nem az ő feladatuk; ők díszegyenruhájukban feszítve csak dekorációt szolgáltattak az ünnepélyes fogadáshoz. A nézők között vol-

tak civil ruhában elvegyülve azok, akik a vendégek testi épségére és esetleges védelmére ügyeltek. A magyar „őrálló” szó jelentése ezekre érvényes.

Nem így van-e ez gyülekezeteinkben is? Amikor istentiszteleteinken várjuk, hogy Urunk Lélekben megjelenjen közöttünk, presbitereink nem csak díszőrséget alkotnak? Eljönnek az istentiszteletre, elvárva, hogy a gyülekezet többi tagja összesűgjön: „Milyen rendes ember! Itt van minden vasárnap szépen felöltözve! De hát így illik, hiszen presbiter...” Pedig a mi Urunk Jézus nem ezzel bízta meg, hanem őrállóvá akarta állítani őket, akiknek az Ige szerint feladatuk: „...intésétek a télenkedőket, bíztassátok a bátortalanokat, karoljátok fel az erőtlenekeket, legyetek türelmesek mindenkihez. Vigyázzatok, hogy senki se fizessen a rosszért rosszal, hanem törekedjete mindenkor a jóra egymás iránt és mindenki iránt” (1Thessz 14-15). Lépünk ki a merev passzivitásból, törődünk gyülekezetünk gondjaival, érdekeljen bennünket, hogy ki szorul segítségre, vigasztalásra, szerető együttérzésre!

A Dunamelléki Egyházkerület március 28-án Bicskén tartja 34. presbiteri konferenciá-

ját, amelyre lapunkban meghívót is találunk. Egyik előadónk, dr. Molnár Róbert megígérte, hogy új könyvéből hoz magával, és így akit érdekel, amit abban a szerző leírt az őrálló feladatokról, részletesen megismerheti a könyvből.

Dr. Szilágyi Sándor

Vasárnap ≠ vásárnap

Hetek óta értelmetlen vitázgatás folyt valamennyi médián arról, hogy visszakapják-e a kereskedelemben dolgozók a 100 évvel ezelőtti kemény harcok árán, s véraldozattal is kivívott 48 órás heti munkaidőt, ill. a vasárnapot, mint általános pihenőnapot. Odacsaptak annak a fránya tőkésnek, s nem kellett szájbarágósan magyarázni, hogy az embernek joga van a pihenéshez, a családnak az elengedhetetlen együttléthez. Mondjon le a tőkés elvtárs az extraprofitról annak érdekében, hogy kevesebb börtönt és ideggyógyintézetet kelljen építeni. – Emberek milliói örültek az extraprofitért való mostani méregkeverés megszüntetésnek!

Társadalmunk a vöröscsillagos tankok árnyékában hozzá kellett, hogy szokjon ahhoz, hogy akár török, akár szakad, de az államkapitalista kommunista rendszer magyarországi katonai kantonjaiban, a budapesti Bajza u. táján ily módon negyedáron árusíthassa katonáinak – főleg a tisztai családoknak –, amit a polgári üzletekben néha csillagászati árakon kapott a modern, magyar ipari rabszolga...

Vannak kőbevésett törvények! Nincs az a diktatúra – sem proletárdiktatúra –, mely ezeket érvényen kívül helyezhetné! Ilyen a bibliai Tízparancsolat, mely immáron három és fél ezer év óta alaptörvénnyé tette – nem szubjektív emberi elgondolásból, hanem természeti törvénynél is objektívebben (!) – az Úr Napja intézményét. (Ne rikkolozza a „mértékadó baloldali értelmiség”, hogy újra „kidugta fejét a mocsárból a klerikális reakció”.)

Megnyugtatójukra hadd mondjuk el, hogy az első magyar tanácsköztársaság gazdasági és pénzügyi népbiztosa, a Nagytétényben 1879-ben született Varga Jenő, mellesleg a világ egyik legkitűnőbb, de manapság elhallgatott közigazdása a Szovjetunió Lenin, Sztálin

után legelső embere, pénzügyi népbiztosa, az öt éves tervek megalkotója, kiválóan ismerte a Bibliát is.

A politikusok úgy vélték, hogy ha a munka világában a munkahét-ről áttérnek a dekádrendszerre, a munkabérek megtakarítása folytán 20%-kal megnövelik a költségvetés bevételi oldalát. Rövid idő múltán a tanult kommunista Varga Jenő bebizonyította, hogy ez államszűkhöz vezet, mert az emberlét alapja a munkahét. A dekádrendszer járványszerűvé teszi a legsúlyosabb ideg- és elmebajokat! A soha meg nem hátráló „nagy” Sztálin igazat adott Varga Jenőnek. Visszaállították a munkahetet. Ezek után mit akarnak a mai „nagy” vitázók?

Magyarországnak is volt ilyen hőse. Professzor Dr. Sántha Kálmán. Ő azonban agysebész volt, mégpedig az első és egyetlen Magyarországon. Amikor Sztálin magyarországi tanítványai bevezették a sztahanovista mozgalmat, a debreceni egyetem óriási diákserege előtt tartott előadásában mondta: ugrásszerűen nő majd a schizofrének és depressziós betegek száma, s ezzel az alkoholizmus és a drogok forgalma. (Az igazság kedvéért mondjuk, ő nem volt dogmatikus református, de a Tízparancsolatot halálosan komolyan vette.)

Letartóztatták. Kínzások közben sem vontta vissza kijelentését. Az ügyész halálos ítéletet követelt. Kegyelemből életfogytiglant kapott. Három év múlva szabadlábon volt. Ámde nem engedték diákok közelébe. Balassagyarmatra helyezték kis határmenti kórházba. Mit tesz Isten? A kommunista Központi Bizottság egyik tagjának felesége agydaganatot kapott. Dr. Sántha Kálmánnal akarták megműtteni. Elvállalta. De nem Budapesten, a klinikán. A műtöt kellett Balassagyarmatra szállítani!... Sajnos hamarosan ő is meghalt agydaganatban.

Sorsok – énekeink háttérében (IV.)

Hallelujah!

„Fiaim!
Csak énekeljetek...”

**Tompa Mihály
(1825–1868)**

Életművét egyetlen egy éneke képviseli énekeskönyvünkben. Manapság már nevét sem nagyon emlegetik. A 48/49-es sza-

badságharc korában nevével visszhangzott az ország. Ismeretes volt az a költői verseny, melynek során egy tátrai erdészlakot énekelt meg Petőfivel és annak barátjával. Az utóbbi betegségben hamarosan elhunyt. Petőfit Segesvár hősök vérével áztatott földje takarja el. Tompa élte túl a nagy időket. Ő oly szegény volt, hogy beköltözött a roskadozó keleméri paplakba. Ezért a szabadságharc leverése utáni időkben egy darabig a „Rém Elek” (olvassuk el visszafelé) álnevet használta. A kor költőinek egy része börtönben, más része annak árnyékában élt. Az ország kétségbeesztő állapotban.

Manapság Úri Szentvacsora előtt énekeljük énekét. Vajon ki gondol arra, hogy ez milyen siralmas körülmények között született?

Rimaszombati szegény foltozó varga gyermekeként születik 1825-ben. Négyéves korában elveszti édesanyját. Anyai nagyszüleihez kerül, s úgy tűnik, egész életén át a szegények szegénye lesz. Tehetségét egy sárospataki teológus-legátus ismeri fel és segíti be a kollégiumba. Akkoriban a református egyház az ország „szegény ege-re” volt. Tanulmányai mellett egy jómódú

gyermek mellett lesz házitanító. Keresményét összegyűjtve teheti le utolsó vizsgáját, s így kerül Bejére, majd Kelemérre. Innen viszont a vidék legjobb módú gazdái által alkotott hanvai egyházközség hívja meg. Addig ott kicsiny szoba-konyhás lelkészlak állt. Tompának új 5 szobás lelkészlakot építenek. Hízelt nekik, hogy az ország színe-java keresi majd fel a költőt. A parókia ma is áll. Nagy és mutatós múzeum is őrzi benne Tompa emlékezetét. Sőt, konferencia-telep is létesült a közelében.

Itt már nem szenvedett anyagi nélkülözést. Ellenben felkereste sok nagy bánat. Két fiát eltemeti. Felesége meghal. Ő maga – bár nagy testalkatú – gyermekkori nélkülözések következtében súlyos beteg-

ségeket hurcol magával. S bár az ország „leggazdagabb” eklézsiái versengenek érte, nem lesz hűtlen Hanvához. Kínos haláláig ott marad. S minden szükséges és lehetséges dolgot elvégez gyülekezete érdekében.

Verseivel tekintélyes díjakat nyert. Ma-

napság főleg hármat idéznek közülük: „A gólyához”, „A madár fiaihoz”, „Levél egy kibujdosott barátom után”. Az elsőben a híres két sor: „Neked két hazát adott végzetted: Nekünk csak egy volt! – az is elveszett.” Ezért a versért két ízben volt a kassai osztrák hadbíróóság „vendége”. (Ferenc József császár súlyos betegségből felgyógyulván neki és néhány más rabnak kegyelmet adott. Amikor a hadbíróóság elnöke, Bordolo tábornok elbocsátotta, ezzel küldte el: „Most frei, hanem több Gólya nem írni...!”)

A szabadságharc utáni években temetői csend borult az országra. Elnémultak a költők. Őket rázta fel dermedtségükből. „A madár fiaihoz” – „Legyen a dal fájdalmas, merengő, Fiaim! Csak énekeljetek.” – Lelket lehelt az országba.

Ilyen légkörben énekeltek az ország összes református templomában: „Szent törvényed fáklója / Világojjon pályánkra! / Mert e földi úton tudjuk, el nem téved, / Ki híven követ téged.” – 442. ének 7. verse.

P. V.

Kedves magyarországi média! Merjék már végre elfelejteni az 50 éves iskolai kommunista népbuutást! Ugyancsak azt az alvilági mérget eldobni maguktól, hogy „A pénz boldogít”. A vasárnap, a szombat, a sabbát, a péntek nemcsak sejteinkben van, de „bozonjainkban” is! Már az egykori iskolázatlan falusi ember is tudta, közmondásba foglalta: „Isten adott neked hat napot. Tőled egyet kíván: Szenteld meg a vasárnapot!” Amit Mózes II. könyve 20. részéből tanult (3500 éves igazság), azt 5Mózes 6-ban az állatokra, a rabszolgákra, idegenből menekültekre is kiterjesztette a Nagy Törvényalkotó!

Magyarul csak azért emlegetünk „vásárnapot”, mert a középkori egyház templombúcsúira sok idegen csődült egybe. Éllemeskedő kereskedők búcsúról búcsúra vándoroltak a pénzért.

A héberek Sabbátot emlegetnek, mert arra emlékeznek, hogy Jahve Úr Isten ezzel tette a koronát a megvalósult Kosmoszra (ékes rend). Sabbát = „munkaelkészülte”.

1. Isten az emberiséget, mely elvégezte és jól végezte 6 napi mun-

káját, a hetedikkel ajándékozta meg a vele való kapcsolattartás céljából, hogy regeneráldjék.

2. Legyen az embernek, társának és magzatának alkalmá a családi életre, a boldogságra. (Az egyik hipermarket gazdasági igazgatója mondta el nekem, hogy ha vasárnap egy szem cukrot sem vásárolnak, az unalmukban ott sétálgatók személyenként 1000, azaz egyezer forintot költenek. Tessék utánaszámolni 10.000 embert véve alapul.)

3. Pótolhassa az isteni erők elhasználásával elvesztett erőit.

4. A jó örömmel végzett munka az emberi élet, öntudat, egészséges feltétele, s nem a pénzahjsza, a robot, meló.

William Gladstone az egyik leghíresebb angol miniszterelnök négy cikluson át működött. 83 éves korában már megvakult. Az angol Parlament próbálta „visszakönyörögni” még így is. Az egyik egyház céljaira (The Salvation Army) költségvetési forrást kért. Ellenvetésekre azt válaszolta: „Ezen az áron 5000 rendőrt spórol meg”. A bölcsnek ennyi is elegendő!

-p -s

Szövetségünk köszöntötte az Országgyűlés tagjait

A múlt év végén – mint már sok éve rendszeresen – Szövetségünk karácsonyi üdvözlő levéllel és könyvajándékkal köszöntötte Országgyűlésünk minden alkotó tagját. A könyvajándék *W. Gitt* „*A csodálatos ember*” c. műve volt. Levelünkben vázoltuk céljainkat és hangsúlyoztuk, hogy az embernek, mely Istennek valóban csodálatos alkotása, mégis szüksége van aláazatra, emelkedettségre és bölcsességre, ha azt szeretné, hogy ennek az alkotásnak a leg-

Werner Gitt

A csodálatos ember

nemesebb vonásai felszínre kerüljenek. Levelünk a karácsonyi és újévi jókívánságok előtt a következő szavakkal fejeződött be:

„Milyen jó lenne, ha a fentieket Önnek, Önöknek, mint politikusoknak ajánlhatnánk, de mindezeket első renden önmagunknak, nekünk, az egyház szolgálattevőinek kell meghallanunk.”

Levelünkre a képviselők közül többen köszönő levéllel válaszoltak, első soron a Miniszterelnökség titkárságának vezetője a következő szavakkal:

„*Ezúton tolmácsolom Önöknek Miniszterelnök úr köszönetét »A csodálatos ember« című könyvért.*

Áldozatos munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánok!”

Küldeményünket imádságunk kísérte, hogy minél több képviselő és kisebbségi szóvivő szívéhez jusson el annak mondanivalója.

SzS

Dr. Nagy István emlékére

Nagy István, sokunknak csak Pista bácsi szeretetével, közvetlenségével, humorával, ugyanakkor szigorával és egyenességével már életében fogalom volt sokunk számára.

Fotó: Füle Tamás

Az egykori kiskunhalasi lelkipásztor, később a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karának ny. főigazgatója, majd a Hittudományi Kar homiletika professzora hosszú, méltósággal viselt betegség után január 3-án visszatért Teremtő Urához. Bárcsak közöttünk lenne még, mondjuk sokan, akik szerettük, és akiket szeretett – mert főleg utóbbi miatt vagyunk hálásak neki: egykori diákjai, kollégái, tisztelői.

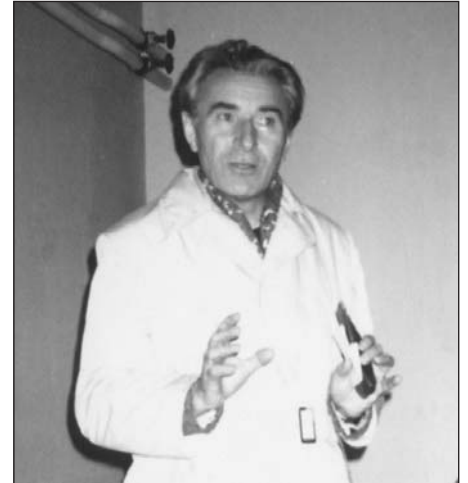
Jómagam a főiskolai szintű, 1997-ben véget ért, nagykőrösi presbiterképzős csoporttal együtt ismertem meg őt. Tanárként, igehirdetőként és nevelőként egyaránt meghatározó alak volt, és amikor az imaközösség, a közös foci, a nagy beszélgetések és a kollégiumi bográcsosozások emlékei is felelevenednek, egy valódi, a szó legnemesebb értelmében vett ember képe jelenik meg előttem. Magával ragadott a lelkesedése és a diákokért, iskolákért érzett felelősségtudata, a szeretet, ami körülöngte. Noha nagyon sok diák fordult meg a keze alatt Nagykőrösön és Pesten is, mégis mindnyájunkról tudta, hogy hova kerültünk, merre vezetett életünk. Ez a személyessége és egyházunk „íránti féltő szeretete” volt egyik legmeghatározóbb jellemvonása. Tette és hirdette mindezt abban a tudatban, hogy mi, „a következő nemzedék” ne keseredjünk bele református egyházunk visszasságába, hanem „imádkozunk és dolgozunk” érte Istenért égő szívvel, a jó sáfár felelősségével.

Hálás vagyok azért, hogy közelről láthatuk, ismerhettük őt és az őt csöndesen támogató családját: feleségét, Ilonka nénit, aki Pista bácsi mellett példamutató segítőtársnak bizonyult, s aki lehetővé tette, hogy ma sokan lehessünk, akik meríthetünk az ő áldozatából. Becsüljük meg ezt az örökséget! Az egykori tanítványok nevében hálás szívvel emlékezünk és búcsúzik:

Vácsi Gábor

In memoriam Tüskés Tibor

2009 karácsonya előtt hunyt el Tüskés Tibor író, tucatnyi művészeti díj birtokosa. Több, mint 50 monográfia és nagytanulmány szerzője, a pécsi Jelenkor és a Somogy főszerkesztője. Róla formálható meg a „Dunántúli” ember szobra. S mégis nem lelte sokáig honját e hazában. Valahol megszakadt a családi hagyomány, a levéltárak pedig őrizték titkukat.

Egészen 1970 tájáig. Ekkor jelentette meg a Vasi Szemle a kerkamenti református közösségek demográfiáját, a bajánsenyei lelkész tollából. Ebben felfedezte elődeit. Ettől fogva a világ legnagyobb hatalmasságai előtt is őrségi embernek vallotta volna magát. Egészen pontosan a Bajánsénye részét alkotó Dávidházát (összesen kb. 35 család) tekintette a honfoglaláskorig visszamenően hazájának. Itt egykoron határőrök éltek. 2008-ban megjelent „életgyónásában” (Magyarnak lenni a sorozat címe) részletesen vall „őrségi ember” mivoltáról.

A nagy felismerés óta rendszeresen tartotta a kapcsolatot Pécsről szülőföldje eklézsiajával és annak lelkészével. Részt vett a gyülekezet előbb tiltott, majd megtúrt eseményein, pl. a szlovéniai, horvátországi, burgenlandi (örvidéki) autóbusznyi hívővel végzett jószolgálati utakon. Sőt, többhasábos riportokkal beszámolt a Népszabadságban is. (A Kádár-korszak csúcán!)

A most megjelent emlékkötetben 37 jóbarát számol be barátságáról. *Kocsis Klára* által közzétett „életgyónásában” ragaszkodott ahhoz, hogy személyes imádságával végződjék az. Íme 1-2 mondat: „*Uram, Téged dicsér a teremtett világ és benne én, teremtményed. – Neked köszönöm létezésemet, hálát adok, hogy a mai napig élttél. – A jó halál kegyelmét kérem. – A földi létezem lezáró órában Uram, Te légy mellettem. Ámen.*”

Papp Vilmos

SZÖVETSÉGÜNK ÉLETÉBŐL...

November

- 10-én** készítette elő előző lapszámunkat a PRESBITER szerkesztő bizottsága.
- Ugyanezen a napon** „Kálvinizmus ma” címmel konferenciát rendeztek a MRE Zsinati Székházában, melyen Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár és *Vácz Gábor* szövetségi titkár képviselte.
- 11-én** a MRE Zsinati Székházában Kálvin János: A keresztyén vallás rendszere c. műve új fordításának bemutatója volt.
- 12-13-án** a MRE Zsinat cikluszáró ülésén Szövetségünket *dr. h. c. Szabó Dániel* elnök és *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár képviselte.
- 14-én** Balatonalmádiban *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár fogadta *Steinbach József* dunántúli püspök, ill. a főtítkár megbeszélést folytatott *Kovács Attila* lelkésszel, a Dunántúli Egyházkerületi Szervezet elnökével.
- 16-án** Hajdúhadházon tartotta presbiterképzési alkalmát Szövetségünk hajdúvidéki egyházmegyei területi szervezete, az északi kiskör presbiterei és gyülekezeti munkásai részvételével.
- 17-én** *dr. h. c. Szabó Dániel* elnök és *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár a Földművelésügyi Minisztériummal együttműködési megállapodást írt alá.
- 21-én** a Parlamentben tartotta a civil delegáltak választását a Nemzeti Fenntartható Fejlesztési Tanács. Az alkalmon Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár képviselte.
- 22-én** tartotta képzési alkalmát Szövetségünk békési egyházmegyei területi szervezete, melyen *dr. Judák Endre* presbiterképzési titkár előadással szolgált.
- Ugyanezen a napon** a Budapest-Törökőri Református Gyülekezet toronyszentelő ünnepségén Szövetségünket *dr. Nagy*

Sándor főgondnok és *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár képviselte.

23-án Hajdúszoboszlón tartotta presbiterképzési alkalmát Szövetségünk hajdúvidéki egyházmegyei területi szervezete, a nyugati kiskör presbiterei és gyülekezeti munkásai részvételével.

30-án a Budapest-Budahegyvidéki Egyházközségben tartotta a Budapest-Déli Református Egyházmegye kórustalálkozóját, melyen jelen volt *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár is.

December

3-án Zsinati Tanácsülés tárgyalta az MRE 2015. évi költségvetését, amelyen Szövetségünk képviselőjében részt vett *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár.

5-én az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő interjú készített irodánkban Szövetségünk elnökével és főtítkárával, a 2014-ben elnyert működési és szakmai pályázati támogatások felhasználásáról.

10-én a Károli Gáspár Református Egyetem által szervezett, a MRE Zsinati Hivatalában megtartott „Magyar külgazdaság a célok és a realitás metszetében” című konferencián Szövetségünket *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár képviselte.

11-én volt Szövetségünk évzáró ünnepsége, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Könyvtárának olvasótermében, amelyen *Petrőczy Éva* író, költő, tanár tartott ismertetőt „Szürkeháj” c. könyvéről.

15-én Szövetségünk könyvajándékkal lept meg az Országgyűlés valamennyi képviselőjét és kisebbségi szószólóját.

20-án a MEÖT székházában került sor a *dr. Molnár Róbert* küebházi polgármester által rendezett III. Nemzeti Evangélizációra, amelyen részt vett *dr. Szilágyi Sándor* főtítkár is.

Január

3-án elhunyt Szövetségünk első, főiskolai szintű presbiterképzésének kezdeményezője, *dr. Nagy István*, a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karának ny. főigazgatója.

15-én a közelgő közgyűléssel összefüggésben szükségessé vált Alapszabály-, SzMSz-, ill. Számviteli politika-módosítás érdekében megbeszélést tartott Szövetségünk főtítkára, jogtanácsosa és jelölő bizottságának elnöke.

19-én készítette elő jelen lapszámunkat a PRESBITER szerkesztő bizottsága.

A szerkesztő bizottság következő ülésének időpontja: **2015. március 9.** Megjelentésre szánt írásait eddig az időpontig kérjük megküldeni Szövetségünk bármely elérhetőségére.

Vácz Gábor

PRESBITER

a Magyar Református Presbiteri Szövetség hivatalos időszaki kiadványa. Megjelenik ez évben hat alkalommal. A szerkesztőbizottság tagjai: *Apostagi Zoltán*, *Dr. Kelemené Farkas Márta*, *Dr. Kis Domokos Dániel*, *Kövespataki László*, *Mikó László*, *Dr. Papp Vilmos*, *Dr. Ritoók Zsigmond*, *Vácz Gábor*, *Dr. Viczián Miklós*. Felelős szerkesztő és képszerkesztő: *Dr. PhD Békefy Lajos*. Felelős kiadó: *Dr. h. c. Szabó Dániel*. Tördelés: *Heckmann Tamás*. Szerkesztőség: Magyar Református Presbiteri Szövetség Irodája, 1092 Bp., Ráday u. 28. Tel.: 476-3211. E-mail címünk: szovetseg@presbiter.hu. A lap a fenti címen írásban vagy telefonon is megrendelhető. Az egyéni előfizetési díj belföldre évi 2700 Ft, Európa országai 5000 Ft, a tengerentúlról 5700 Ft. Az előfizetési díj csekken fizethető: „Magyar Református Presbiteri Szövetség 11705008-20416641”, Budapest; személyesen is befizethető Szövetségünk Irodájában. *Lapunk fenntartását szolgáló adományait is köszönettel fogadjuk a Kárpát-medence református gyülekezetei és presbitériumai nevében!* Készítette a Prime Print Kft. Felelős vezető: a Kft. igazgatója. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! ISSN 2061-4632 (nyomtatott), ISSN 2061-4640 (online) **Szövetségünk honlapjának címe:** www.presbiter.hu A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a szerkesztőbizottság véleményével! Egy példány ára: 450 Ft

KÖSZÖNET ÉS KÉRÉS

Szövetségünk ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik 2013. évi személyi jövedelemadójuk 1%-ával Szövetségünket támogatták. Ez 2014-ben 85.465 Ft bevételt jelentett, melyet a tagjainknak kiküldött levelek és a PRESBITER postaköltségeire használtunk fel. Kérjük kedves testvérünket, hogy 2015-ben – amennyiben a 2014. év vonatkozásában adófizetési kötelezettsége áll fenn és Szövetségünket kívánja támogatni, az adóbevallással együtt kitöltendő rendelkező nyilatkozaton – a társadalmi szervezetek számára felajánlható szja 1% sorába írja be

„A kedvezményezett neve: **MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG**

A kedvezményezett adószáma: **19675039-1-43**”

Együttal kérjük, hogy a másik, e célra rendelkezésre álló nyilatkozaton az egyházaknak felajánlható összeggel a **MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ**-at szíveskedjék támogatni. A kedvezményezett technikai száma: **0066**

Papír alapú bevallás esetén a borítékot ne felejtse el leragasztani és a leragasztásnál aláírni. Mind magunk, mind egyházunk nevében ezen adományát is nagyon szépen köszönjük.

Töprengés Virágvasárnapon

A nagyheti tragikus események nyitányaként Jézus szamarháton, királyként bevonul Jeruzsálembe. Megkérdezzük magunktól, miért volt ez a bevonulás, miért kellett ünneplésre bízni a városi tömeget és hogyan fordult meg ennek a hangulata annyira, hogy Pilátustól Jézus megfeszítését követeljék?

Az előzmények megismeréséhez érdemes figyelmesen elolvasni János evangéliumának vonatkozó részeit. Mi is előzi meg ezt a bevonulást? Lázár feltámasztása (Jn 11). Ennek a történetnek a bevezetőjében van egy érdekes mondat: „Jézus szerette Mártát, ennek nővérét és Lázárt” (Jn 11,5). Milyen emberi! Jézus mindenkit szeretett, de voltak, akiket különösen kedvelt. (János másutt, feltehetőleg saját magáról írja: „*egyik tanítványa, akit Jézus szeretett*”). A szeretett Lázár feltámasztása azonban vihart kavart. Összehívják a Nagytanácsot, amely korábban már határozott Jézus megöléséről (Jn 11,47-52) és elhatározzák, hogy Lázárt is megölik, mert „*a zsidók közül sokan miatta mentek oda, és hittek Jézusban*” (Jn 12,11).

Nem lehetséges, hogy szükséges volt, hogy Jézus megölése hamarabb következzen be, mint Lázáré? Vajon kizárhatjuk-e, hogy a szeretett, feltámasztott Lázár megmentése érdekében kellett provokálni a Nagytanácsot egy ünnepi bevonulással, ami bizonyára arra készítette a Nagytanácsot is, hogy Kajafás biztatására Jézus megölésével törődjenek inkább? Mit

mondott Kajafás? „*Jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszzen*” (Jn 11,50). Ha Jézus meghal, mint „egyetlen ember”, Lázárt elfelejthetik...

Bizonyára a virágvasárnapi bevonulás készítette a Nagytanácsot, hogy felbujtókkal, provokátorokkal megfordítsa a tömeg véleményét Jézusról és az Ő kivégzésére szavazzanak (Jn 18,40). Azt hiszem, hogy a XXI. század Magyarországon is ismerjük ezeket a provokációkat, amelyek kihasználják a tömeg igényét szenzációs eseményekre, drámai látványokra, testi, vagy legalább is szellemi kivégzésekre, melyek áldozatai nagyon gyakran jószándékú emberek, politikusok. Akkor, a nagyhéten, ezek munkája eredményes volt.

Ezekről a töprengésre készítő körülményekről érdemes elgondolkozni. A virágvasárnapi bevonulás azonban több jelentést is hordoz. Jézus királyi bevonulása az Ő feltámasztásának volt a nyitánya, győzelmi menet volt, bár a résztvevők akkor még nem tudták. Feltámasztása örök hírnevet biztosított a városnak, Jeruzsálemnek, hiszen mindnyájunk üdvösségének ígérését hordozza az ott történtek által. Virágvasárnapon érdemes tehát tovább gondolni a történetet és hálát adni azért, hogy valami módon, mint megváltandó bűnös ember, lélekben mi is tanúi lehetünk a királyi bevonulásnak.

SzS

A csend és béke imahangjai a forrongó Közel-Keletről

Nemrég jelent meg Németországban a 2014. évi keresztényüldözésről szóló könyv. Adatai megdöbbentőek. De a napi hírekben is egymást érik a már csaknem követhetetlen számok. Az Irakból és Szíriából elüldözött keresztények félmillió áradatáról, akik odahagytak szülőföldjükön mindent,

hogy pusztá életüket mentsék a szélsőséges fegyveresek elől. Mind ebben a forrongó katlanban, Bagdadtól Damaszkuszon át Kairóig él egy szelíd kopt nőtestvérünk, *Maggie Gobran, Maggie Mama*, aki már közel 80 gyermekotthonában gondozza, neveli, nevelteti a legszegényebbeket, százezres gyermekcseregét „Szent István Gyermekai” nevű jótékonsági hálózatában. A nyolcvanas években még a kairói Amerikai Egyetem informatika professzora volt. Egyszer eltévedt a főváros szélén bűzlő szeméttvárosba. Ott a mérhetetlen nyomorral és nincstelenséggel, analfabétizmussal szembesült. Azóta lett Krisztus elhívott gyermekeként a nincstelenség anyja, hittérítője, szerető nővére. Benne valóban angyal szállt le a Nílus partjára. Nemrég Nobel Béke díjra jelölték. Megadatott, hogy sorsába személyes, exkluzív interjúval pillantsak be, most pedig a róla szóló életrajzi regény fordításán dolgozom. Többször járt az USA-ban és másutt imakörúton. Közel-Kelet Teréz anyjának szelídhangú, Krisztust hirdető tiszta imagondolataival fordítjuk most együttérző lelki tekintetünk a vérző Közel-Kelet népei, menekülő keresztényei felé.

Amikor semmid sincs, akkor lehet Isten mindened

Amikor megsimogatok egy szegény gyermeket,

Jézus Krisztust érintem meg benne.

Amikor meghallgatok egy ilyen gyermeket,
Isten szívét hallom dobogni, melyből árad az emberség.

Minden gyermek szívében templomot építünk,

Olyat, ami meggazdagítja azt a helyet,

Ahol nem épülhet templom.

A csend titka

Ha csendben vagy, akkor vagy teljesen és igazán önmagad.

Ez nem egyszerű, de a csendben kóstolhatod meg

Az örökkévalóság jó ízét.

Isten Országá benned van.

A csend titok, de ez az első lépés ahhoz,

Hogy megtaláld az igazi kincset.

Ne feledd: a csendben titkok lakoznak.

Csendesítsd hát le testedet, hogy hallani tudj.

Némítsd el nyelvedet, s meghallod gondolataidat.

Csituljanak el gondolataid, s meg fogod hallani szívverésedet.

Halkuljon el szívverésed, s meghallod majd lelkedet.

És ha lelked is hangtalanná némul, meghallod majd az Ő Lelkét.

Ebben a gyönyörű, mély Isten-csendben búcsút veszel mindenkitől,

És csak Ővele, az Egyetlennel maradsz.

Mígnem Isten lesz minden mindenekben...

(Ford. Dr. Békefy Lajos)